

1. **Inleiding**

Door de gemeente Gooise Meren is het plan omarmd van bewoners van het Naarderbos ten noorden van de A1 om een zonnegeluidswal op te richten over een lengte van circa een kilometer van tien meter hoog en minimaal 22 tot 43 meter breed. In dat kader is in opdracht van Rijkswaterstaat een haalbaarheidsstudie verricht door Royal Haskoning DHV. Dit leidde tot het rapport *Haalbaarheidsstudie aanleg Zonnegeluidswal Naarderwoonbos*, BH4604-MI-RP-2203 IB-1325 van 18 mei 2022 van H.W. Nijland, gecontroleerd door Martijn Wildeboer. Vierduizend bomen zouden moeten worden gekapt voor de aanleg van een geluidswal met zonnepanelen. Door dit plan worden ook wettelijk beschermde diersoorten getroffen. Het gaat dan volgens de studie van Royal Haskoning DHV om de boomarter, bunzing, hermelijn, steenarter en wezel, de otter, diverse soorten vleermuizen en de ringslang. Aan de SNLG is bekend dat het plan ook de das als beschermde soort zal treffen. Vraag is: hoe kan dit?

Het plan ligt nu voor bij de provincie Noord-Holland. Op 11 maart 2023 vond in verband met de provinciale verkiezingen een estafettetour plaats door de Partij voor de Dieren Noord-Holland langs meerdere locaties in het Gooi. Onderdeel hiervan was een manifestatie bij het Naarderbos. De actie werd ondersteund door de politieke partij uit Gooise Meren PLEK (Partij voor de Leefomgeving en Klimaat). Over deze actie is bericht in de Gooi- en Eemlander van maandag 13 maart (zie www.snlg.nl) en het interview met bioloog Ad Bijlard, die op de manifestatie sprak namens de Stichting Natuur en Landschap het Gooi (SNLG).

Zijn speech is in **kader 1** opgenomen. Deze is tevens te vinden op de website www.snlg.nl

De tekst van deze beschouwing vervolgt op pagina 2.

Kader 1

Datum 11-03-2023

SNLG betoog 11 maart 2023 bij het Naarderwoonbos

Ad Bijlard, bioloog bestuurslid SNLG vanaf oprichting februari 2021

De SNLG bestaat uit een groep mensen die onderzoek naar de feiten bij milieuconflicten centraal zet. Ook in 't Gooi komen problemen op het gebied van natuur, landschap en milieu niet uit de lucht vallen. Plannen van overheden blijken vaak ondoordacht te zijn, vooral gestuurd vanuit economische belangen. De bescherming van natuur, landschap en milieu delft daarbij dikwijls het onderspit.

De natuur heeft geen stem, wij gebruiken de onze in het belang van die natuur!

Dat geldt ook voor deze bosstrook waar we nu staan. Deze strook, al is die sterk beïnvloed door het voortrazende verkeer op de A1, is een kostbaar element in de ecologische verbindingen van delen van de oude Zuiderzeekuststructuur. Het is een robuuste natuurverbinding voor vogels, insecten, ree, boomarter, bunzing, das, eekhoorn, vleermuizen, en andere dieren, een corridor tussen de bossen van 't Gooi. Aan de oostkant liggen de Eiken-haagbeukbossen en Essen- en Zwarte elzenbossen bij Oud Valkeveen en aan de west- en noordkant liggen het nog jonge Naarderbos, de Overscheense Berger en Meent Polder. Ten zuiden daarvan liggen de Keverdijksche Overscheense Polder en de moerasbossen rond het Naardermeer. Deze Zuiderzeekust-structuur is landschappelijk en ecologisch niet vergelijkbaar met de eiken-berkenbossen op de hogere, schrale zandgronden van 't Gooi.

Nu ligt er het plan van Gooise Meren, om juist deze corridor op te offeren door deze bosstrook om te zagen en daarvoor in de plaats een hoge grondwal aan te leggen. Dit “moet” een kilometerlange wal worden, ontbost, al dan niet voorzien van zonnepanelen.

Dit betekent een nog verdere versnippering en ontkoppeling van de natuur ten oosten en ten westen ervan. Dit is goed geld naar kwaad geld gooien. Herstel van corridors elders in 't Gooi heeft miljoenen vergende natuurbruggen geëist. Hier is dat nog te voorkomen!

Wij zijn niét tegen goede inpassing van energietransitie-maatregelen, wel tegen ondoordachte. Wij zijn niét tegen verminderen van geluidsoverlast, dát kan ook anders. Rijkswaterstaat heeft daarvoor een goedkoper en even effectief alternatief.

Wij steunen U in uw strijd om deze bosstrook te behouden, steunt U ons in onze strijd hier én breder in 't Gooi. Wij werken zonder vergoeding, maar maken wel kosten voor onderzoek en griffiekosten.

Op www.SNLG.nl vindt U informatie over alle andere projecten die wij bestuderen en waarop we stelling hebben genomen. Daar vindt U ook hoe u ons financieel kunt steunen! DANK alvast namens Landschap & Natuur van 't Gooi

Secretaris Mr Drs P. Bogaers

Bankrekening: **NL81 INGB 0008 9442 90** t.n.v. Stg Natuur en Landschap het Gooi te Bussum

Vervolg van de tekst van de beschouwing van pagina 1:

Deze bijdrage van de SNLG kwam niet uit de lucht vallen. Op woensdag 8 februari 2023 heeft de SNLG zich per brief gericht tot de raadsleden en burgemeester en wethouders en de griffie van de gemeente Gooise Meren. In deze brief komt ook het voornemen tot aanleg van de zonnegeluidswal ter sprake. De besluitvorming hierover door Gooise Meren wordt zoals bij meerdere infrastructurele plannen van de gemeente gekenmerkt door onvermogen en onwetendheid die even groot zijn als haar ambities. Het ontbreken van landschapsbeleid en ecologisch beleid binnen de gemeente hangt daarmee samen. Zie **kader 2**.

De tekst van deze beschouwing vervolgt op pagina 7.

Kader 2 brief SNLG van 8 februari 2023 aan raad, B&W en griffie van Gooise Meren over ontbrekend ecologisch beleid, c.q. Nota Naarderbos, Speelpark Oud Valkeveen, panelen langs A1 etc.

Van: SNLG

dhr. Mr.Drs. P.B.Ph.M. Bogaers

**Aan: de raadsleden, burgemeester en wethouders en de griffie van de gemeente Gooise Meren
en aan geïnteresseerden in natuur en landschap van het Gooi**

Brinklaan 35
Bussum (Gooise Meren)

Persoonlijk bezorgd met bericht van ontvangst op 8 februari 2023

Datum: woensdag 8 februari 2023

Tevens per e-mail verzonden naar raad, college en griffie en aan wie het aangaat

Onderwerp: reactie SNLG op ontbreken van een integraal en doordacht ecologisch beleid van de gemeente Gooise Meren, ongeacht lopende procedures, brandbrief, zie onder meer Concept nota uitgangspunten Nota Naarderbos, Speelpark Oud Valkeveen, panelen langs A1 etc., etc.

Geachte leden van de Raad van Gooise Meren, geacht college van Burgemeester en wethouders, geachte leden van de griffie, geachte belangstellenden in natuur en landschap, geachte Mevrouw, Mijnheer,

Namens de SNLG stuur ik U bijgaande reactie op de concept-Nota van Uitgangspunten Bestemmingsplan Naarderbos, die een dame, lid van de voormalige klankbordgroep Naarderbos op **1 februari 2023** aan het secretariaat van de SNLG zond met het advies aan de SNLG zelf te reageren richting de gemeente. Daaraan wordt hierbij -zonder hoop op verbetering van het bestuurlijk beleid van de gemeente - gevolg gegeven.

Op **maandag 6 februari jl.** is op haar verzoek onze visie op de ontwikkelingen in het plangebied en omgeving van het Naarderbos aan haar verzonden. In haar verzoek maakte zij melding van haar deelname aan de klankbordgroep Naarderbos. Op beide zaken is gereflecteerd. De ervaringen van de SNLG met het ontbreken van een gedegen en doordachte ecologische visie op natuur en landschap binnen en buiten de gemeente Gooise Meren zijn niet rooskleurig.

Dienovereenkomstig treft U hierbij onze zienswijze op de concept nota aan:

Op **zondag 5 februari 2023** heb ik, bioloog en ecooloog, met ir. A. Meijer, voorzitter van de Stichting Dassenwerkgroep Utrecht & 't Gooien seniordassenonderzoeker-bioloog-faunakenner, onderzoek gedaan in het Naarderbos /golfterrein in het meest noordwestelijke deel ervan. Opvallend waren de vele konijnenburchten in dit gebied, alsmede meerdere konijnenwissels. Konijn is in Nederland een bedreigde diersoort, die hier wel volop aanwezig is. Het betreft een bos op voedselrijke grond met een natuurlijke ontwikkeling, geen heel oude loofbomen, een bos met een gesloten kroonlaag, met veel bladstrooisel en dood hout, geen grote verticale gelaagdheid en geen grote variatie in horizontaal patroon, op lemige, vochtige bodem, niet aangeplant en ruig, stil en donker, geen of nauwelijks bezoekers. Een moerassig bos met enig reliëf en vergraafbare grond, niet doorsneden door wandelpaden.

Het bos is voor meerdere diersoorten naast de in de conceptnota genoemde "Otter" potentieel leefgebied voor de Das, waarvan een grote clan zich bevindt bij Oud Valkeveen en waar ook een

andere dassenclan, een andere populatie, zich bevindt aan de andere zijde van de A1 ten noordwesten van het Naardermeer.

Het gebied van de golfbaan grenst aan de open, goed beheerde agrarische en wijde polder ten zuidwesten van de oude hoge zeedijk en twee door de Zuiderzee uitgeslagen wielen met aangrenzende rietlanden. Het is een gebied, dat door het ontbreken van begeleidende fietspaden grote rust uitstraalt. Naarmate men dichterbij de A6 komt, wordt het verkeerslawaaï van trein- en wegverkeer evenwel ook op zondagen oorverdovend. Daar moet men niet willen wonen. Dat is vragen om ongelukkige bewoners, zoals nu al het geval is bij de bewoners van de nieuwbouw villawijk pal langs de A1, ook het Naarderbos geheten.

[de brede bosstrook langs de A1 langs het Naarderbos]

Overigens vormt de brede bosstrook langs de A1 langs het Naarderbos een robuuste natuurverbinding, een corridor tussen de bossen van het Gooi waaronder de Eiken-haagbeukbossen, c.q. essen en zwarte elzenbossen bij Oud Valkeveen aan de noordkant van de A1 en en de Keverdijksche Overscheensche Polder eveneens aan de noordzijde van de A1, en ten tweede resp. met de moerasbossen rond het Naardermeer aan de zuidwestzijde van de A1. In deze robuuste natuurverbinding werd op **5 februari** langs de A1 een dassenburcht bezocht, die aangeeft dat deze corridor als verbinding tussen de bossen bij Oud Valkeveen en het Naarderbos en verderop het Naardermeer functioneert. Het op 5 februari onderzochte noordwestelijke deel van het Naarderbos en ook het bos in deze corridor is niet vergelijkbaar met de eiken-berkenbossen op de hogere, schrale zandgronden van het Gooi. Je kunt het maar een keer verpesten.

Winst- en verlies waarschuwing. Momenteel is er het plan op hoog bestuurlijk raadsniveau in Gooise Meren, om juist die corridor op te offeren en de betreffende bossen om te zagen en te vellen om daarvoor in de plaats een hoge grondwal aan te leggen om de absoluut, enorme geluidsoverlast voor de bewoners van deze nieuwbouw villa's (althans geen krotten) te verminderen. Dit "moet" een kilometerlange wal worden, ontbost, al dan niet voorzien van zonnepanelen. **Dit betekent een nog verdere versnippering en ontkoppeling van de natuur rond het Naardermeer ten zuidwesten en de Naardermeent ten noordoosten van de A1.**

Deze verdere versnippering staat haaks op de talloze miljoenen euro's kostende natuurbruggen die in het Gooi zijn aangelegd vanaf de 70er jaren over de A1 en de A27 etc. om natuurgebieden met elkaar te verbinden. Wat met de ene bestuurlijke hand gegeven wordt, wordt met de andere hand ongedaan gemaakt.

Hierbij wordt opgemerkt dat in de zestiger jaren de A1 is verlegd "om de noord" om de gemeenten Bussum en Naarden te ontlasten van het toen door hun bebouwde kommen voortrazende autoverkeer. Iedere burgemeester, wethouder, raadslid en ambtenaar wist dat je dan niet pal naast die omgelegde A1 opnieuw een woonwijk moet willen bouwen. Dat is toch gebeurd. En nu maakt het Bevoegde gezag voor de tweede keer dezelfde bestuurlijke vergissing. En **met reclametaal** wordt dat dan begeleid en wordt de aandacht van de burger hiervan afgeleid..

Vergelijkt men de in de eerste alinea beschreven situatie met de "**mix van planologisch jargon en reclametaal**" in de meegestuurde **nota van uitgangspunten van december 2022**, dan munten die teksten uit door **nietszeggendheid** en **loze, ongedefinieerde begrippen** en **niet te verifiëren beweringen**. De stellers van dergelijke rapporten kennen het gebied niet en hebben dit met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid nooit bezocht of onderzocht, of op zich laten inwerken. Waar geschreven wordt over de **Omgevingsvisie van Gooise Meren**, dan is dat onzinnig. Deze is voorwerp van ernstige bedenkingen en vragen binnen de raad. Op **11 januari 2023** was ondergetekende (P. Bogaers) aanwezig bij een avondvullende vergadering van de raadscommissie die

zich hierover buigt. De inmiddels opgestelde tekst werd aangeduid als een 'Bijbel' dan wel door anderen als een "telefoonboek" met ronkende teksten. Niemand van de raad heeft zicht gekregen op de wezenlijke kenmerken en waarden van natuur en landschap binnen de grenzen van de gemeente Gooise Meren ook niet in relatie tot zijn buurgemeenten. Het is knoeiwerk, duur betaald.

Hetzelfde geldt voor de concept nota.

Gooise Meren heeft geen ecologisch geschoolde kracht in huis, geen wethouder die werkelijk de ecologische biologische materie beheerst en niemand, ook geen ambtenaar, die toezicht houdt in ecologisch opzicht op alle gemeentelijke plannen over welk deelgebied dan ook.

Het zogenaamde participeren van de bevolking heeft geen enkele juridische (lees: bindende) betekenis, zoals de Afdeling bestuursrecht van de Raad van State in de uitspraak van **1 februari 2023** heeft bepaald inzake Bestemmingsplan Buurtschap Crailo 2021.

Van de behoorlijkheidsnormen van de Nationale ombudsman is de gemeente Gooise Meren naar mijn ervaring in de afgelopen jaren niet op de hoogte. Een enkel raadslid heeft het in de gaten, hoe wanbestuur in deze gemeente het beleid bepaalt, en lijdt daar ook onder.

Zie de website van de ABRvS:

<< ECLI:NL:RVS:2023:425 - Zorg&Sociaalweb

<https://sociaalweb.nl/jurisprudentie/eclinlrvs2023425>
202106135/1/R1, 202106138/1/R1 en 202106201/1/R1.

Datum **uitspraak: 1 februari 2023**. AFDELING. BESTUURSRECHTSPRAAK. ... De raden hebben verder in de afweging betrokken dat zij bij het bouwen en inrichten **van Buurtschap Crailo een natuurinclusieve (??, PB) ruimtelijke inrichting** beogen, ...>>

Het woord "**beogen**" geeft geen enkele garantie of rechtszekerheid. Het tegenovergestelde resultaat is het geval. Zie het MER van **1 december 2020** over de Buurtschap Crailo van ARCADIS en analyseert U zelf de uitspraak van **1 februari 2023**. Deze uitspraak geeft aan dat de bescherming van de natuur ex Habitatrictlijn/Wnb afwezig is. Zie ook het besluit op bezwaar van GS van Noord-Holland van 6 februari 2023 en de daarbij horende stukken, c.q. het verslag van de hoorzitting van 8 december 2022 en het 25 pagina tellende advies van de Hoor- en Adviescommissie van Noord-Holland van 8 december 2022 inzake het ontheffingsbesluit van **23 augustus 2022** ex art.3.8.eerste lid van de Wet natuurbescherming betreffende het defensieterrein Crailo (kenmerk besluit op bezwaar: 1912709/1966184).

Wanneer de Wet natuurbescherming nagenoeg telkens wordt ondermijnd, heeft helaas Extinction Rebellion alle recht van spreken.

Zie verder de website www.snlg.nl

Een paar vragen resteren aan de raad en het college : hoe vaak is ter plaatse een golfterrein mislukt of failliet gegaan? En wat is de garantie dat een volgend project niet mislukt?

Voor ervaringen in de klankbordgroep 'bestemmingsplan Speelpark Oud Valkeveen e.o. 2019' met de ook door de medeburger genoemde B.V.'s, het Bureau Van Riezen Consult B. V. en Van Riezen & Partners B.V. uit Amsterdam c.s., zie www.snlg.nl, onder 'Speelpark Oud Valkeveen B.V.' (ervaringen vanaf februari t/m 3 september 2019). De ervaringen van de Klankbordgroep Oud Valkeveen werden door vrijwel iedere burger-participant bepaald door het ontbreken van kennis over en betrokkenheid van de coördinator en zijn medewerker bij natuur en landschap, en door gebrek aan inzicht bij de coördinator c.s. in maatschappelijk-psychologische processen. De klankbordgroep Oud Valkeveen heeft hun optreden niet geaccepteerd. Het klankbord-proces Oud Valkeveen is door de gemeente nooit onder de deelnemers eraan geëvalueerd. En voor zover bekend is dit ook niet gebeurd bij de klankbordgroep Naarderbos.

In de ervaringen in de klankbordgroep Naarderbos is de SNLG geïnteresseerd in het kader van onderzoek naar behoorlijk bestuur. Zie de '*Behoorlijkheidswijzer*' en de '*Participatiewijzer*' van de Nationale ombudsman.

Ongeacht verdere procedurele ontwikkelingen wordt de raad en het college dringend aangeraden aan zelfonderzoek te doen.

Een bericht van ontvangst van dit schrijven en een **inhoudelijk antwoord** van elk van U wordt op prijs gesteld.

Met vriendelijke groet en hoogachting,

Mr. Drs. P. B. Ph. M. Bogaers

bioloog/ecoloog, plantkundige/vegetatiekundige, dassenonderzoeker, SOVON onderzoeker.

oud advocaat bestuursrecht 1986-2017, rechtssocioloog,

tevens secretaris en vice-voorzitter van de Stichting Natuur en Landschap het Gooi

Op do 22 dec. 2022 om 15:25 schreef

Beste oud-leden van de klankbordgroep,

Graag breng ik u op de hoogte van het feit dat op 20 december 2022 het college de 'Nota van Uitgangspunten Bestemmingsplan Naarderbos' in concept heeft vastgesteld.

In bijgaande brief licht ik dat toe en nodig ik u uit om tot dinsdag 14 februari 2023 eventueel hierop te reageren.

Met vriendelijke groet,

Vervolg van de tekst van de beschouwing van pagina 3:

De raad en het college hebben voor zover bekend geen enkele kritische vraag gesteld bij de op 18 mei 2022 uitgebrachte *Haalbaarheidsstudie aanleg Zonnegeluidswal Naarderwoonbos*, BH4604-MI-RP-2203 IB-1325. Deze haalbaarheidsstudie is op **29 augustus 2022** door e.koenen@gooisemerén doorgeleid per e-mail zonder enige kritische kanttekening. **Het voorwoord bij deze studie van de ambtenaar Koenen is hieronder opgenomen in kader 3.**

De tekst van de beschouwing vervolgt op pagina 9.

Kader 3 (enige passages zijn vet gedrukt en onderstreept door P.B.)

Voorwoord Haalbaarheidsonderzoek

Afzender

Telefoon

E-mail

Datum

29 augustus 2022

Inleiding

In 2021 heeft de raad besloten om de haalbaarheid van het Zonnegeluidswal Naarderbos te onderzoeken. In de haalbaarheidsstudie zijn drie aspecten onderzocht:

1. Draagvlak onder de diverse stakeholders
2. Technische haalbaarheid met betrekking tot vergunningen, procedures en uitvoerbaarheid
3. Financieel haalbaarheid

Draagvlak

Voor het haalbaarheidsonderzoek onderdeel draagvlak is in de omgeving een online informatiebijeenkomst (Webinar) gehouden en een enquête. Voor de informatiebijeenkomst is eerst een krachtenanalyse gemaakt van de omgeving. Aan de hand van deze analyse zijn de bewoners van het Naarderbos, Keverdijk en Thijsssepark uitgenodigd. Maar ook stakeholders zoals natuurmonumenten, GNR, buurt groepen en bedrijfsverenigingen.

Bij de informatiebijeenkomst waren ook mensen van Rijkswaterstaat en de Commissie Geluidshinder A1 aanwezig. De vragen die niet op de avond beantwoord konden worden zijn later beantwoord en gepubliceerd op de website van het project. Aansluitend aan de informatiebijeenkomst is een enquête gehouden (zie bijlage de resultaten). Ook deze resultaten zijn gepubliceerd op de website van het project.

Aandachtspunten

Uit de informatiebijeenkomst en de enquête kan geconcludeerd worden dat er draagvlak is voor het project. Alleen zijn er de volgende aandachtspunten aangegeven:

- De bewoners en belanghebbenden van Keverdijk en Thijsssepark zijn van mening dat ook aan hun zijde een geluidswerende maatregel moet komen. Ook zijn zij van mening dat, welke maatregel er ook getroffen wordt aan de kant van het Naarderbos, de leefsituatie in

de wijken Keverdijk en Thijssesepark niet mag verslechteren ten opzichte van de huidige situatie in hun wijk.

· Er wordt aandacht gevraagd om zorgvuldig om te gaan met het openbaar groen.

Technische Haalbaarheid

Op gebied van techniek zijn alle relevante onderwerpen onderzocht die van belang zijn voor de technische haalbaarheid van de aanleg van de geluidswal: bestemmingsplannen, vergunningen, bodem, archeologie, niet gesprongen explosieven (NGE), geluid, geotechniek, Wet natuurbescherming, besluit m.e.r. primaire waterkering en stikstofdepositie.

Pagina 2 van 3

De aanleg van de geluidswal is technisch en procedureel realiseerbaar, waarbij ook ruimschoots wordt voldaan aan de geluidswerende functie. De volgende aandachtspunten zijn hierbij wel van belang:

· Vergunningen en meldingen dienen op tijd te worden gedaan.
· Nader onderzoek is voor een aantal onderwerpen/aspecten noodzakelijk, mede ook voor het aanvragen van vergunningen en het doen van meldingen. Dit betreft de onderwerpen Archeologie en NGE, Geotechniek, Wnb (beschermde soorten en houtopstanden).

Voor de houtopstand is een aanvullende Bomen Effecten rapportage gemaakt.

Voor de Wnb is een aanvullende onderzoek gaande.

· Inpassing van de Zonnegeluidswal in het zichtveld van het UNESCO-gebied.

De provincie geeft momenteel een negatief advies. Omdat zij van mening zijn dat de Zonnegeluidswal kernkwaliteit van het grensgebied van UNESCO aantasten.

Primaire waterkering

Een deel van de grondwal komt te liggen op een primaire waterkering. Hierover is overleg geweest met het waterschap en deze zal bepaalde eisen meegeven als het project verder voorbereid en uitgevoerd gaat worden.

Geluidreductie

Het woongebied Naarderbos staat op het meerjarenprogrammageluid van Rijkswaterstaat. De geluidsbelasting in de wijk is nu 65dB. Om deze reden moet Rijkswaterstaat maatregelen treffen om het geluid naar de geluidsnorm van 60dB terug te brengen. Rijkswaterstaat wil hiervoor een absorberende geluidsscherm plaatsen van 4 meter hoog langs de A1.

Door het aanbrengen van een grondwal van 10 meter hoog wordt de geluidsbelasting in de woonwijk verder gereduceerd naar 55 dB. Dit levert een reductie van 10 dB op ten opzichte van de huidige situatie en 5 dB extra beneden de geluidsnorm van 60 dB. De extra 5 dB heeft niet alleen effect op het geluid in de wijk, maar ook op de gezondheid van de bewoners.

Flora en Fauna

Voor de grondwal moeten de bestaande bomen en struiken verwijderd worden waarvan een deel valt onder het APV en Wet natuurbescherming. In overleg met Natuurmonumenten en Goois Natuurreservaat (GNR) is gekeken hoe deze aanslag op het natuur in het projectgebied een positief effect kan hebben voor het gehele gebied in de toekomst. Dit kan door het aanbrengen van een goede biodiversiteit die beter aansluit bij de huidige en verwachte diersoorten in het gebied. Maar ook is het belangrijk dat de barrièrewerking van de A1 wordt beperkt. Door de huidige droge faunapassage door de fietstunnel te verbeteren en door een nieuwe natte faunapassage verbinding te maken tussen Gooimeer en schootsvelden van Naarden Vesting. Op deze manier bestaat er een ecologische driehoek tussen Naarden-Vesting-Gooimeer en Naarderbos.

Bijlage 1.

Haalbaarheidsonderzoek

Bijlage 2.

BEA (Bomen Effecten Analyse)

Vervolg van de tekst van de beschouwing van pagina 7:

Opvallend is dat ook in deze aanbiedingsbrief van 29 augustus 2022 alleen wordt gesproken over:

“1. Draagvlak onder de diverse stakeholders

2. Technische haalbaarheid met betrekking tot vergunningen, procedures en uitvoerbaarheid

3. Financieel haalbaarheid “

De betekenis van deze robuuste natuurlijke corridor tussen het oostelijk gelegen Oud Valkeveen en het daar liggende Natura 2000 gebied van Staatsbosbeheer en de gebieden ten westen van het Naarderbos is ter sprake gebracht in de speech van de SNLG van 11 maart 2023 (hierboven kader 1).

Maar over de daarin geschetste gevolgen van de aanleg van de grondwal wordt in de aanbestedingsbrief zonder enige bedenking bij wege van te accepteren ook meegedeeld:

<< **Flora en Fauna**

Voor de grondwal **moeten** de bestaande bomen en struiken verwijderd worden waarvan een deel valt onder het APV en Wet natuurbescherming. In overleg met Natuurmonumenten en Goois Natuurreservaat (GNR) is gekeken hoe deze aanslag op het natuur in het projectgebied een positief effect kan hebben voor het gehele gebied in de toekomst. Dit kan door het aanbrengen van een goede biodiversiteit die beter aansluit bij de huidige en verwachte diersoorten in het gebied. Maar ook is het belangrijk dat de barrièrewerking van de A1 wordt beperkt. Door de huidige droge faunapassage door de fietstunnel te verbeteren en door een nieuwe natte faunapassage verbinding te maken tussen Gooimeer en schootsvelden van Naarden Vesting. Op deze manier bestaat er een ecologische driehoek tussen Naarden-Vesting-Gooimeer en Naarderbos.>>

De SNLG merkt hierover het volgende op:

(1). Interessant is, dat er kennelijk geen overleg heeft plaatsgevonden van de gemeente met Staatsbosbeheer over de gevolgen van de Zonnegeldswal voor de kernkwaliteiten van het oostelijk daarmee verbonden gelegen Natura 2000 gebied en NNN gebied. Daar bevindt zich een kalkrijk bos met Limburgse aspecten, uniek in het Gooi waarin de dassenhoofdburcht gelegen is. Dit in Oud Valkeveen gelegen burchtbos is ook volgens de vegetatiekundige dr. W.J.J. Colaris “een uniek bos in het Gooi met zijn rijke kruidlaag”.

In het proefschrift van dr. W.J.J. Colaris uit 1998 (Natuur van het Gooi -Kansen voor duurzaam behoud – Academisch proefschrift, Universiteit van Amsterdam, 420 pp.) besteedt Colaris een substantieel deel van het proefschrift juist aan dit in het Gooi gelegen bijzondere bos. Zie zijn verwijzingen: **pp. 103, 105, 108, 121, 154, 236, 341 e.v. , 383** over het bos, en zie **p. 106** over de zoden bij Oud Valkeveen.

P. 103: “Van het voormalige iepenbos, dat deel uitmaakt van het *Ulmenion carpinifoliae*, resteert als gevolg van kap voor de bestrijding van de iepziekte, alleen nog een enkele *Ulmus minor* en relictten van de kruidlaag. In de zeventiger jaren vormde het iepenbos een smalle bosstrook parallel aan de kust bij Oud Valkeveen. De tot 15 meter hoge *Prunus serotina*, , *Ilex aquifolium*, *Acer pseudoplatanus* en de aan een voedselrijker milieu gebonden kruiden indiceren thans nog de locatie van het iepenbos. In het verleden is in deze omgeving *Robinia pseudoacacia* aangeplant.”

Correct spreekt Colaris van “de aan een voedselrijker milieu gebonden kruiden “.

P. 108 bevestigt middels daar genoemd onderzoek van hoogleraar Van der Hammen (ecoloog, PB) dat in het noordelijk deel van het Gooi overwegend hogere kalkgehalten in het water werden vastgesteld.

Wat Colaris niet wist en niet heeft uitgezocht is dat juist dit bos wordt gekenmerkt door een kalkrijke bodem vanwege het daar gedeponeerde kalkafval van de kalkovens in Huizen op dit terrein, waardoor juist die uitbundige ondergroei en ook het massaal voorkomen van de Wijngaardslak in dit bos wordt mogelijk gemaakt. De door hem genoemde *Ulmus minor* (Gladde iep) is niet verdwenen en staat pontificaal bij de ingang van dit perceel.

P. 104: “Het enige rijkere, droge bostype van het Gooi betreft het al eerder genoemde iepenbos dat tot voor kort bij Oud Valkeveen heeft gegroeid en wegens iepziekte in 1983 is gerooid.”

Toevoeging P. Bogaers:

Zoals elk natuurlijk bosperceel kent ook het bos bij Oud Valkeveen verandering. Menselijk ingrijpen heeft evenwel aan de aan dit bos inherente abiotische milieu omstandigheden geen verandering te weeg gebracht. In alle opzichten (bosbodem, Reliëf, donkerte, afgeslotenheid, voedselrijkdom, gesloten kruidlaag, struiklaag, boomlaag, zeer diverse soortensamenstelling (hoge biodiversiteit; het bos wordt mede bepaald door de vele hazelaarstruiken) is dit in het Gooi een uniek bos. Al deze wezenlijke kenmerken en waarden van dit bos van ca. zes hectare voldoen aan de ecologische eisen die de Das stelt aan zijn functionele leefomgeving. **Vandaar ook dat dit bos niet alleen het voedselbos is voor de Das, maar tevens verblijf biedt aan een vitale dassenclan.**

Ook de recentere essentaksterfte is geen hindernis voor het voortbestaan van dit unieke bos. Essen staan en groeien daar nu nog jaren later na vaststelling van de essentakziekte uitbundig.

Op **p. 343** schrijft dr. Colaris: *“Herstel van het voor het Gooi unieke iepenbos, met zijn rijke kruidlaag in het voorjaar, vormt een bijdrage aan vergroting van de biologische diversiteit.”*

Op **p. 237** noemt hij het voorjaarskarakter van dit bos: het **“praevernaal aspect”**. Deze uitbundige bodembedekking van bloeiende voorjaarskruiden is nog immer aanwezig, aangezien ongeacht de eerdere iepenziekte of de recentere essentaksterfte de kalkrijke bodem niet is veranderd.

P. 383: Colaris noemt de kustzone *“een tweede type natuurgebied dat zich leent voor de toepassing van de door hem ontwikkelde natuurvisie: Het is een gevarieerd gebied met aanzienlijke natuurwaarden, dat tevens van groot belang is voor de recreatie. De Gooise kustzone vormt een belangrijke schakel in de natte ecologische Randmeer-infrastructuur”*.

(2). Ook bij het door de SNLG bestreden Bestemmingsplan Speelpark Oud Valkeveen e.o.2019 meende de gemeente Gooise Meren deze essentiële natuurwaarden te kunnen aantasten en te vernietigen ten behoeve van de aanleg van een parkeerplaats voor het speelpark in het burchtbos.

De uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak in het lopende beroep (zitting na een bestuurlijke lus vond plaats op 23 september 2022) wordt op 25 mei 2023 e.v. nog afgewacht. [Zie eerder ECLI:NL:RVS:2019:7, uitspraak van 6 januari 2021].

De verkleining van het dassenburchtbos in de zaak Oud Valkeveen stond en staat haaks op de ambitie van de gemeente Gooise Meren om de “biodiversiteit te versterken”. Zoals hierna zal worden behandeld wordt ook in de zaak “Zonnegeluidswal langs de A1” er alles aan gedaan door Gooise Meren om maar niet te hoeven erkennen dat ook bij deze zaak de dassenclan van Oud Valkeveen en eventuele andere clans in het voortbestaan worden bedreigd. Een transmissieroute wordt geblokkeerd en met een zekerheid grenzende waarschijnlijkheid vernietigd. Ook hier is het argument dat zo de das al behoort te worden betrokken bij de besluitvorming over de grondwal langs de A1, dit niet nodig is, “omdat er genoeg voedsel is te vinden in de wijde omgeving”. Hetzelfde argument werd zonder grond of onderbouwing gehanteerd door de gemeente Gooise Meren en haar ecologische, commerciële adviesbureaus in de zaak Oud Valkeveen.

Ook dat bosperceel in de nabijheid van de corridor ten noorden van de A1 is geen park, en geen bospark, maar onderdeel van Natuur Netwerk Nederland: wettelijk beschermd NNN-gebied en onlosmakelijk verbonden met Natura 2000-gebied. In feite is dat “juridisch” onderscheid een biologische fictie. NNN-gebieden werden afgesplitst van het Europese Natura 2000 netwerk vanwege overheidsbeleid tot bezuiniging onder CDA staatssecretaris Bleker.

(3). Niet begrepen werd en wordt door de gemeente Gooise Meren dat dat burchtbos in Oud Valkeveen en de omringende graslanden in de Naardermeent langs de A1 als in elkaar grijpende vingers **één geheel** vormen. Het territorium van de Das met haar hoofdburcht in het midden van het bos en meerdere bijburchten in het bos tot op de perceelscheiding met het Speelpark en met bijburchten en wissels in de omringende graslanden langs de kust. Dat gebied in Oud Valkeveen is nauw verbonden met de natuurcorridor, die nu zou moeten verdwijnen voor een zonnegeluidswal. En als in beide zaken de gemeente zich op het standpunt stelt dat er "voldoende grasland overblijft als foerageergebied voor dassen", hoe valt dit dan te rijmen met het verkleinen en met het versnipperen van territoria zowel in het Burchtbos in Oud Valkeveen, als in een blokkade van de corridor bij de A1 ter hoogte van het Naarderwoonbos?

(4). Volgens de **Omgevingsvisiekaart**, die is opgenomen onder **6.10 Omgevingsvisiekaart** in de in ontwerp zijnde **Omgevingsvisie** van de gemeente Gooise Meren [Omgevingsvisie Gooise Meren DEEL A e.a. | Visie | Mei 2023] wordt ter hoogte van juist de bocht "om de noord" in de A1 bij het Naarderwoonbos een **waarschuwingssignaal geplaatst in de vorm van een waarschuwingsbord als icoontje:**
<< Knelpunt fauna>>.

Onder vermelding van migrerende diersoorten die bedreigd worden ter hoogte van deze bocht in de A1, die rakelings langs Gooimeer- Zuidoever scheert (genoemd worden: otter, bever, egel, eekhoorn, vleermuis, ringslang, watersalamander) wordt gesteld dat de vermelde diersoorten met grote risico's gebruik maken van deze migratieroute. Maar niet alleen geldt dit voor deze soorten, maar ook voor de niet-vermelde diersoorten.

Ten onrechte worden de volgende soorten uit onbekendheid of onkunde bij dit gevaarlijke punt in de A1 niet genoemd, te weten: das, ree, bunzing, boommarter, steenmarter, vos, hermelijn, wezel, haas, konijn, egel, muizen etc.

(5). Nu al, nog voor de vernietiging van deze corridor bij een toekomstige [aanleg van de] zonnegeluidswal, lopen al deze genoemde en ongenoemde diersoorten groot gevaar. De huidige corridor is bij deze bocht in de A1 zo smal, dat de "functionaliteit van de huidige corridor" vanwege het voortrazende verkeer zeer fragiel is.

(6). Terwijl de Omgevingsvisie van Gooise Meren nog niet is vastgesteld, heeft de **Commissie voor de milieueffectrapportage** ernstige bedenkingen neergelegd in haar **Toetsingsadvies van 5 juli 2022 (projectnummer 3665): Omgevingsvisie Gooise Meren. Toetsingsadvies van het milieueffectrapport.**

Het betreft het Toetsingsadvies op het Plan MER, opgesteld door ARCADIS.

De vier gegeven dringende adviezen van de Commissie voor de milieueffectrapportage zijn niet weggenomen na 5 juli 2022. De ambtelijke **Reactienota Zienswijzen** van de ambtenaar mw. Antoinette Soede, definitief 25 oktober 2022, kan niet als een doordachte weerlegging van de nog immer geldende vier adviezen worden beschouwd. Mw. Soede is daarenboven geen ecoloog of

ecologisch deskundige, zoals zij in een Teams-gesprek met de SNLG (mw. C. Bosmann en dhr. P. Bogaers) desgevraagd heeft meegedeeld. In Gooise Meren is, zoals zij uitlegde, geen ambtenaar of raadslid of wethouder beschikbaar, die dit soort plannen vanuit ecologisch perspectief kan doorzien en beoordelen.

Uit het Toetsingsadvies wordt hier het derde advies van pagina 6 geciteerd:

*<<De Commissie onderschrijft niet de conclusie uit de Passende beoordeling dat er vanwege woningbouw geen risico's zijn op negatieve gevolgen op habitats en soorten in de omliggende Natura 2000-gebieden. **Zij adviseert om bij het besluit over de omgevingsvisie mee te wegen dat weldegelijk sprake kan zijn van negatieve gevolgen en dat de uitvoerbaarheid van het voornemen niet gewaarborgd is, omdat niet is voldaan aan de Wet natuurbescherming. Dat is een groot risico voor de nadere besluitvorming over de woningbouwprojecten.>>***

(7). In de **Aanvulling Plan MER, Memo van 11 juli 2022** van Frans Dotinga heeft mw. Soede opdracht gegeven aan ARCADIS om twee van de tekortkomingen in het plan MER te repareren, die met andere tekortkomingen door de Commissie voor de m.e.r. waren signaleerd:

(8). Met voorbijgaan aan de betekenis van de corridor voor de migratie oost-west vice versa in het gebied ten noorden van de A1 tussen de A1 en Gooimeer-Zuidoever en zich beperkend tot de gevaarstelling bij het oversteken van de A1 door diersoorten van noord naar zuid vice versa wordt op pagina 6/9 van deze Memo opgemerkt:

<< 1.2.2 Biodiversiteit

De gemeente Gooise Meren heeft haar ambities voor biodiversiteit vormgegeven in het Biodiversiteitsactieplan Gooise Meren (Gemeente Gooise Meren & RPS advies- en ingenieursbureau bv, 2021). De activiteiten zijn gericht op een aantal specifieke doelsoorten en volgsoorten. De gemeente richt zich op aanpassing van maaibeheer (sinusbeheer) en verschraving, op natuurvriendelijke oevers en fauna-uittreedplaatsen, op faunapassages voor bever, otter, ringslang en eekhoorn om de snelwegen A1 en A6 te kunnen kruisen, en op diverse kleinschalige voorzieningen als groene passeerbare omheiningen, broeihopen, nestplaatsen en insectenhoeven, op maatregelen aan beplanting (behoud oude bomen, aanplant inheemse struiken en bomen, tiny forests e.d.) en op maatregelen gekoppeld aan de bebouwde omgeving (sedumdaken, geveltuinen, boomspiegels met kruiden, verwerken van snoeihout in takkenrillen e.d.). Verder richt de gemeente zich op particulieren, zoals via de website www.duurzaam.gooisemeren.nl waar particulieren informatie kunnen vinden over het verduurzamen van de omgeving, en op partijen als natuurorganisaties, spoor- en wegbeheerders, agrariërs en inwonersplatforms, die op hun eigen wijze een bijdrage kunnen leveren aan biodiversiteit.

Voor vrijwel alle activiteiten geldt dat ze niet leiden tot ruimteclaims buiten bestaande natuurgebieden en groen. De ingrepen kunnen plaatsvinden op bestaand (groen) terrein of gaan gepaard met zeer weinig ruimtebeslag. Het biodiversiteitsactieplan bevat bijvoorbeeld geen budget voor aankoop van gronden voor omzetting naar natuur.>>

(9). Helder is dat de gemeente Gooise Meren uitgaat van een invulling van het begrip “biologische diversiteit”. Dat daarmee weinig van doen heeft. Ten onrechte is de noodzaak om ecosystemen te beschermen buiten deze invul oefening van de gemeente Gooise Meren gebleven. Zie echter art. 2 van het Internationale VN- Verdrag van Rio de Janeiro 1992, dat de volledige inhoud van de te beschermen biologische diversiteit bepaalt.

[Verdrag inzake biologische diversiteit, Rio de Janeiro, 05-06-1992](#)

Article 2. Use of Terms

For the purposes of this Convention:

“Biological diversity” means the variability among living organisms from all sources including, *inter alia*, terrestrial, marine and other aquatic ecosystems and the ecological complexes of which they are part: this includes diversity within species, between species and of ecosystems.

(10). Vanwege een groot gebrek aan kennis over de definitiebepalingen in het Verdrag wordt door Gooise Meren op een onverantwoorde manier middels de benadering van de biologie als een set soorten, natuurlijke historie in plaats van ecologie, elke verplichting tot instandhouding van de ons omringende natuur en daartoe behorende ecosystemen verfoeteld.

(11). Het niet willen begrijpen door ARCADIS en door de gemeente van de betekenis van samenhangende landschapselementen zoals deze corridor als migratieroute van oost-west v.v. ten noorden van de A1 komt ook tot uiting in het gegeven dat Gooise Meren geen beleid heeft voor landschap.

Hierover is de Memo van 11 juli 2022 heel duidelijk:

<< 1.2.3 Landschap

*Het is niet geheel helder waarom de Commissie voor de m.e.r. het thema landschap noemt. **Er is binnen de gemeente Gooise Meren en bij haar voorlopers de gemeenten Naarden, Muiden en Bussum, geen sprake van expliciet landschapsbeleid, en dus ook geen ruimtevraag tot gevolg.>>***

Op pagina 8/9 van de Memo is in tabel 2 een overzicht van ruimteclaims voor diverse ambities van de gemeente Gooise Meren opgenomen. Zie **kader 4.**

De tekst van deze beschouwing vervolgt op pagina 14.

Kader 4 Tabel 2, uit: Aanvulling Plan MER, Memo van 11 juli 2022 van Frans Dotinga (ARCADIS)

De inschatting van ruimteclaims voor diverse ambities blijkt lastig te zijn, maar er is wel een ordegrootte bepaald. In Tabel 3 zijn alle voorgaande ruimteclaims nogmaals op een rij gezet.

Tabel 2: Overzicht ruimteclaims ambities gemeente Gooise Meren.

Woningbouw (bestaand, vastgelegd)	97 ha	Betreft , BOR gronden en Crailo tezamen. Bij 60 woningen / hectare. Bij 35 woningen / hectare. Bij 20 woningen / hectare. Afhankelijk van de slagingskans om de woningbehoefte in te vullen op bestaande stedelijke locaties, door herstructurering, splitsing e.d. kan de ruimteclaim aanzienlijk beperkt worden. Op basis van groei van aantal banen met 10.000, en sterk afhankelijk van type baan (vakgeschoold of kantoorbaan). Op basis van regionale ambitie om in 2050 klimaatneutraal te zijn, opgevat als opwek van duurzame elektriciteit binnen gemeentegrenzen gelijk aan verwachte stroomvraag voor 2040. Aanpassingen gepland op bestaande groen.
Woningbouw (nieuw)	30 ha	
	51 ha	
	87 ha	
Werklocaties	8-200 ha	
Energietransitie (zon)	250-370 ha	
Biodiversiteit	Geen	
<u>Landschap</u>	<u>Geen</u>	Er is geen expliciet landschapsbeleid.

Mobiliteit	Geen	Er zijn geen ruimte vragende plannen, geen nieuwe wegen gepland.
Recreatie	0-5 ha	5 hectare bij 10 km nieuw fietspad.

Vervolg van de tekst van pagina 13:

Duidelijk is uit deze tabel, dat de gemeente Gooise Meren niet heeft nagedacht over eisen te stellen aan ecologisch verantwoord beleid. Zie hetgeen in de tabel staat vermeld onder **Biodiversiteit** (**“Aanpassingen gepland op bestaand groen”**). Een dergelijk jargon is o.i. passend voor een reclametekst voor **“bio”**boter, maar niet bij ecologische vraagstukken en bij het omgrenzen van verantwoord ecologisch beleid. Het Verdrag van de Verenigde Naties van Rio de Janeiro 1992 spreekt ook niet van biodiversiteit, maar van biologische diversiteit. De gemeente meent er mee weg te kunnen komen door biologische diversiteit op te vaten als een verzameling van onbepaalde planten en diersoorten, een verzameling zonder ecologische samenhang **“in aanpassing op bestaand groen”**, hetgeen eveneens een stoplap zonder inhoud is.

Er is kortom geen ecologisch beleid en er is geen biologisch diversiteitsbeleid.

Dit betekent ook, dat carte blanche is gegeven door de gemeente aan Royal Haskoning DHV om tot een rapport te komen, dat niet gekenmerkt wordt door wetenschappelijke nauwkeurigheid, waarin geen ecologisch onderzoek heeft plaatsgevonden en dat niet voldoet aan elementaire eisen van deskundigheid, betrouwbaarheid en politieke onpartijdigheid /politieke onbevooroordeeldheid.

En geen ambtenaar of raad of college van burgemeester en wethouders die dit doorziet.

2: De Haalbaarheidsstudie aanleg zonnegeluidswal Naarderwoonbos van 18 mei 2022 nader beschouwd

Voluit vermeldt het titelblad:

Haalbaarheidsstudie aanleg zonnegeluidswal Naarderwoonbos

Aangaande de civieltechnische aspecten van de
grondwal

Klant: Gemeente Gooise Meren

Referentie: BH4604-MI-RP-220318-1325

Status: Definitief/1.0

Datum: 18 mei 2022

In deze beschouwing wordt de focus gericht op paragraaf 5.5 **Quick scan Wet Natuurbescherming (Wnb)** op pagina 34 e.v.

Verwacht wordt dat Royal Haskoning DHV in paragraaf **5.5 Quick scan Wet Natuurbescherming (Wnb)** op pagina 34 e.v. een uiteenzetting geeft van de gehanteerde methode.

Er wordt gesproken over een Quick scan. Dat is niets anders dan een wandeling door een gebied, waarbij men maximaal een glimp opvangt van de fysieke kenmerken en samenstellende elementen van een terrein.

Verwacht wordt ten behoeve van de verifieerbaarheid van een deskundigenrapport een nauwkeurige en verifieerbare uiteenzetting van de volgende gegevens:

1. dag/datum;

2. tijdsbestek;

3. weersomstandigheden;

4. looproute;

5. barrières, fysieke belemmeringen in het gebied:

6. toegankelijkheid;

7. begaanbaarheid;

8. problemen bij de waarnemingen;

9. criteria en kenmerken van elementen, die worden geïnventariseerd;

10. precieze waarnemingen, waar, frequentie;

11. methode tot vastlegging van gegevens/waarnemingen;

In paragraaf 5.5.3.2. Soortenbescherming wordt het volgende hierover vermeld,. Zie **kader 5**.

De tekst van de beschouwing wordt voortgezet op pagina 16.

Kader 5 integrale weergave van paragraaf 5.5.3.2 en 5.5.3.3 van Haalbaarheidsstudie aanleg zonnegeluidswal Naarderwoudbos door Royal Haskoning DHV van 18 mei 2022

5.5.3.2 Soortenbescherming

Voor de **quick scan** voor de Wnb Soortenbescherming wordt een analyse van bestaande flora- en faunagegevens en een oriënterend veldbezoek uitgevoerd. Voor de inventarisatie van beschermde soorten is in een **oktober 2021** uitgevoerde **ecologische quick scan** naar soorten (Wnb) gebruikt 5 (verder: **quick scan 2021**). De **quick scan 2021** is uitgevoerd ten einde de realisatie van het geluidsschermbaan, zoals beschreven in paragraaf 1.1. Het geluidsschermbaan was voorzien direct langs de Rijksweg A1, waardoor het plangebied van de **quick scan 2021** kleiner was. Ook werd er voor deze ingreep geen kap van bomen voorzien. De bevindingen uit de **quick scan 2021** worden beoordeeld op bruikbaarheid en, waar mogelijk, meegenomen in dit onderzoek. Daarnaast is de **Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)** geraadpleegd. **Voor de periode van 23 januari 2012 tot 23 januari 2022 (de afgelopen 10 jaar, omdat de geregistreerde waarnemingen dan een goed beeld geven van de soorten die in de huidige situatie mogelijk kunnen worden verwacht/ aangetroffen)** zijn verspreidingsgegevens van beschermde soorten opgevraagd uit de NDFF voor het plangebied en de nabije omgeving.

Verder is op **21 januari 2022 van 10:00 uur tot 16:00 uur** een **verkennend veldbezoek** uitgevoerd door een ter zake kundige ecoloog Youri Boom, werkzaam bij Royal Haskoning DHV. **Tijdens dit veldbezoek zijn de toegankelijke delen van het plangebied doorlopen** 6. Ook zijn er foto's gemaakt, welke ter verduidelijking in onderhavige rapportage worden gebruikt. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren als volgt:

4-6 °C, bewolkt, droog, windkracht 2-3 uit westelijke richting.

Op basis van de analyse van bestaande gegevens en het veldbezoek is beoordeeld wat de geschiktheid van de aanwezige habitats is voor beschermde soorten en in hoeverre beschermde soorten daadwerkelijk te verwachten zijn of uitgesloten kunnen worden.

Op basis van de geplande ingreep is een beoordeling gedaan van de effecten op de mogelijk voorkomende beschermde soorten in het plangebied. Hierbij is aangegeven welke

verbodsbepalingen uit de Wnb mogelijk overtreden kunnen worden. Vervolgens wordt aangegeven in hoeverre het verkrijgen van een Wnb ontheffing haalbaar wordt geacht.

4 <https://geoapps.noord-holland.nl/GeoWebP/index.html?viewer=dataportaal>

5 Aanvullende ecologische quick scan, Project Meerjarenprogramma Geluidsanering, kenmerk: EA200081.096.R01v3.0, Geonius, Geleen, Oktober 2021.

6 *Het uiterste oosten van het plangebied was niet geheel toegankelijk, door dichte begroeiing van braam.>>*

Vervolg tekst van de beschouwing van pagina 15:

De auteur maakt begrijpelijk een onderscheid tussen een eerste bezoek in oktober 2021, door hem ook “Quick” genoemd. Hij heeft bureauwerk uitgevoerd, waarbij gekeken is naar de NDFF over de periode **23 januari 2012 tot 23 januari 2022**. En ten derde is er door de onderzoeker op **21 januari 2022**, - dus bij redelijk weer, maar in de winter - een verkennend velbezoek van zes uren uitgevoerd, waarbij hij zich heeft beperkt tot **de toegankelijke delen van het plangebied**.

Hij vermeldt onder voetnoot 6: *“Het uiterste oosten van het plangebied was niet geheel toegankelijk, door dichte begroeiing van braam”*.

Het volgende wordt opgemerkt. Aan de vereisten van hierboven genoemd is voldaan m.b.t. nrs 1, 2 en 3, en 5, 6 en 7.

Echter, waar hij spreekt over belemmeringen *“in het uiterste oosten van het plangebied door dichte begroeiing door braam”*, is het niet aangegeven van een looproute onbekend, wat er nu wel of niet is gezien en waar? Het is onbekend. Uit mijn eigen onderzoek op maandag 13 maart 2023 van 12.25 tot 14.30 uur op een heldere dag in de lente was mij duidelijk, hoezeer over het overgrote deel van het plangebied parallel aan de A1 hoezeer de ondergroei van bramen het onmogelijk maakte om zonder kniptang het gebied te onderzoeken. Deze had ik bij mij, waardoor het mij lukte om over en onder en door de braamstruiken heen de tocht door het gebied te voltooien in beide richtingen van west naar oost v.v. .

Interessant is dat de onderzoeker Y. Boom bij zijn veldbezoek geen enkel teken zag in de ruime zin van het woord over het gebruik van dit gebied door de das (*Meles meles*). Hij heeft de twee dassenpijpen over het hoofd gezien. Zie daarentegen hierboven in kader 2 op pagina 4 de vermelding van een dassenburcht in de corridor. Deze burcht was overigens reeds eerder aan bioloog en dassenskundige ir. Meijer, mede-auteur van het Werkdocument Das van de BIJ 12 bekend gemaakt door een ingezetene, die onbekend wenst te blijven:

*“In deze robuuste natuurverbinding werd op **5 februari** langs de A1 een dassenburcht bezocht, die aangeeft dat deze corridor als verbinding tussen de bossen bij Oud Valkeveen en het Naarderbos en verderop het Naardermeer functioneert.”*

Sinds september 2019 (Oud Valkeveen) heb ik meermalen samen met ir. Meijer (voorzitter van de Stichting Dassenwerkgroep Utrecht & t Gooi) op meerdere plekken dassenonderzoek gedaan. Ik ken de fysieke kenmerken van wroetsporen, haren, en de architectuur van dassenpijpen en burchten.

Dhr. Meijer heeft op **5 februari 2023** deze hem eerder bekende burcht met mij bezocht. De manifestatie van 11 maart 2023 bracht mij er vervolgens toe het gebied van begin tot einde te onderzoeken op het voorkomen van dassenpijpen. Dit leidde tot een tweede ontmoeting met een dassenpijp in deze corridor, verborgen onder de braamstruiken. Dit was in het meer naar het oosten gelegen deel van het traject. Zie foto 3 (om 12.32 uur in het parkachtige deel van de corridor), de eerder bekende burchtpijp en foto 's 4 en 5 (om 12.52 resp. 12.54 uur in het door braam steeds ontoegankelijker deel van de corridor). Foto's 4 en 5 konden eerst worden genomen na verwijdering van de overhangende bramentakken. Het was volstrekt een blijde verrassing het hol tussen de bramen door te ont-dekken. Zo ook werden wroetsporen van de Das gezien en gefotografeerd om 13.01 uur (foto 6). Foto 7 (om 13.06 uur) toont een wissel van ree, das etc.

De fotoreportage van 13 maart 2023 is opgenomen in **kader 6**.

De tekst van deze beschouwing vervolgt op pagina 34.

Kader 6 2021-SNLG- XIX- 12 Reportage in veertien foto's door bioloog drs. P. Bogaers van de robuuste natuurverbinding langs de noordzijde van de A1 bij Naarderwoonbos, afslag 6, maandag 13 maart 2023, 12:25 uur - 14:30 uur Stichting Natuur en Landschap het Gooi (SNLG)

2021-SNLG- XIX- 12

Reportage in veertien foto's door bioloog drs. P. Bogaers van de robuuste natuurverbinding langs de noordzijde van de A1 bij Naarderwoonbos, afslag 6, maandag 13 maart 2023, 12:25 uur - 14:30 uur

Stichting Natuur en Landschap het Gooi (SNLG)

Samenvatting: een kilometer lange robuuste natuurverbinding langs de woonwijk het Naarderbos; een corridor ten noorden van A1 vanaf dit Naarderwoonbos richting Oud Valkeveen. In beeld twee dassenpijpen/burchten en een kilometer lange, handbrede wissel voor zoogdieren (ree, das, e.a.) in de met gras begroeide voet van het weglichaam van de A1 en meerdere beschutte dassenwissels in het bos van de corridor.

Foto 1. Begin van de reportage, foto 13-3-2023, 12:25 uur fietspad bij het laatste vijvertje langs de bebouwing van het Naarderwoonbos.

Foto 2. Parkbos, foto 13-3-2023, 12:32 uur. Een bos van eiken, berken, spontane vegetatie, veel strooisel, terrein enigszins geaccidenteerd, ter hoogte van bebouwing. Elders een plek met een tapijt van Speenkruid, niet gefotografeerd.

Foto 3. 13-3-2023, 12:37 uur. Dassenpijp/burcht nr. 1 met een karakteristieke architectuur van de deltavormige toegang met op de voorgrond een kale ophoging van opgeworpen grond, de “stoel”. Foto 3 is van een plek in het bos die verder weg is gelegen van de bebouwing dan het bosgedeelte van foto 2. Het betreft hier een meer geaccidenteerd, heuvelachtiger terrein met vergraafbare grond, stilte, donkerte, geen paden, geen beloop door mensen en honden. Deze pijp/burcht was in het najaar 2022 bekend gemaakt door een van de omwonenden aan de Stichting Dassenwerkgroep Utrecht & t Gooi (SDWUG) en is op 5 februari door mij en de SDWUG bezocht evenals nogmaals op 13 maart 2023.

Foto 4. 13-3-2023, 12:52 uur. Tweede Dassenpijp/burcht met de karakteristieke architectuur van een deltavormige toegang met op voorgrond een kale ophoging van opgeworpen grond, de “stoel”. Deze pijp/burcht ligt verder weg van de bebouwing dan de burcht van foto 3. Ook hier gaat het om geaccidenteerd terrein, vergraafbare grond, stilte, donkerte, geen paden, geen beloop door mensen en honden, omgeven door ruwe braam en eiken. Lengte van snoeimes op voorgrond 20 centimeter. Deze dassenpijp/burcht was niet eerder bekend geworden dan op 13-3-2023. Er komt ook niemand in dit ontoegankelijke terrein.

Foto 5. 13-3-2023, 12:54 uur. Dezelfde dassenpijp/burcht nr. 2 als van foto 4. Deze foto is van de andere kant genomen met karakteristieke architectuur van de toegang met nu op de achtergrond een kale ophoging, de “stoel”. Deze pijp/burcht is nog verder weg gelegen van de bebouwing dan burcht nr. 1. Ook hier gaat het om geaccidenteerd terrein, vergraafbare grond, stilte, donkerte, geen paden, geen beloop door mensen en honden, omgeven door ruwe braam en eiken. Deze dassenpijp/burcht was niet eerder bekend geworden dan op 13-3-2023.

Foto 6. 13-3-2023, 13:01 uur. Dassen wroetplekken als onderdeel van een dassenloopspoor, de wissel onder de bramen door met een karakteristiek patroon van een dassenwissel. Deze plek is weer verderop gelegen dan de plek van foto nr. 5, verder weg van de bebouwing, geen paden, geen beloop door mensen en honden, omgeven door ruwe braam en eiken, in voor mensen ontoegankelijk terrein.

Foto 7. 13-3-2023, 13:06 uur. Talud van de A1 noordzijde, kijkrichting naar oost, in de verte de verkeerspoort met bewegwijzering komende vanaf Bussum-Naarden naar afslag 6 (Naarderbos en Bedrijven Gooimeer Zuid). **In beeld:** van west naar oost een zoogdierenwissel van ree, das etc.. Een dergelijke wissel door het gras is de snelle en gemakkelijkste route zonder hindernissen zoals ruwe braam. Links van het grastalud de robuuste, beboste natuurverbinding met beschutting en schuilmogelijkheden voor alle diersoorten

Foto 8. 13-3-2023, 13:11 uur. Andermaal de robuuste natuurverbinding, de corridor tussen de bossen van het Gooi in het oosten (Oud Valkeveen) naar het Naarderbos in het westen en verder naar het Naardermeer langs het talud van de A1 noordzijde. Kijkrichting naar oost. **In beeld:** een zoogdierenwissel door het bos van ree, das etc.: de beboste natuurverbinding met beschutting en schuilmogelijkheden zonder mensen en honden.

Foto 9. 13-3-2023, 13:11 uur. Gezicht vanuit de natuurcorridor op het talud van de A1 noordzijde, kijkrichting naar oost, met impressie van snelverkeer/ vrachtverkeer, komende vanaf Bussum-Naarden naar afslag 6 (Naarderbos en Bedrijven Gooimeer Zuid). Naar het oosten toe wordt de corridor minder dicht en opener van karakter. Struiken (in plaats van bomen) zijn hier aspectbepalend voor landschap en vegetatie.

Foto 10. 13-3-2023, 13:17 uur. Kijkrichting naar noord met zicht op Gooimeer Zuidoever. Het talud van de A1 noordzijde bevindt zich hier op enkele tientallen meters (30-40 meter) vanaf dit verbodsbord aan de rand van rietvegetatie van Gooimeer Zuidoever. Artikel 17 van de toen nog geheten Natuurbeschermingswet (vanaf 1 februari 2017: de Wet natuurbescherming, Wnb) staat daar vergeefs. Zie hierna foto 11. Het rietland zet zich voort naar west, parallel aan de Zanddijk, Naardermeent, in beheer bij Staatsbosbeheer. Het bord is vrijgemaakt van rietstengels alvorens de foto te nemen.

Foto 11. 13-3-2023, 13:20 uur. Het rietland aan de voet van het verbodsbord (zie hierboven foto 10). Kijkrichting naar west. Het talud van de A1 noordzijde bevindt zich hier op enkele tientallen meters (30-40 meter) vanaf dit verbodsbord aan de rand van rietvegetatie van Gooimeer Zuidoever. Artikel 17 van de toen nog geheten Natuurbeschermingswet (vanaf 1 februari 2017: de Wet natuurbescherming, Wnb) staat daar tevergeefs. Twee van de vier hier onwettig gedeponeerde jerrycans zijn gefotografeerd. Vermoedelijk zijn deze afkomstig van een productie bedrijf in synthetische drugs. Met een lange neus richting natuurbescherming heeft men enige moeite moeten doen om dit afval op deze plek met geringe pakkans te deponeren.

Foto 12. 13-3-2023, 13:25 uur. Kijkrichting naar zuid, richting talud. Het talud van de A1 noordzijde bevindt zich hierachter op enkele meters ten zuiden vanaf deze struikachtige vegetatie aan de rand van de rietlanden van Gooimeer Zuidoever. Verkeer scheurt hier vlaklangs. Het rietland zet zich voort naar oost, parallel aan de Zanddijk, Naardermeent, gebied in beheer bij Staatsbosbeheer.

Foto 13. 13-3-2023, 13: 26, op de terugweg, ligplaats van ree in natuurcorridor.

Foto 14. 13-3-2023, 13.28, terugblik op de rietlanden naar oost, die beschutting bieden aan ree, etc.

Nawoord.

Binnen de gemeente Gooise Meren heeft zich in 2022 het onzalige plan ontwikkeld om een bestaande, robuuste natuurverbinding tussen de bossen in het noorden van het Gooi bij Oud Valkeveen en de aangrenzende gebieden ten westen daarvan, het Naardermeer, te ontmantelen. En dit met de bedoeling een nieuwe grondwal met licht vervuilde grond aan te leggen van 40 meter breed en 10 meter hoog, bedekt met zonnepanelen en bedoeld als geluidwering voor woningen in het Naarderwoonbos tussen het Gooimeer en de A1. Vierduizend bomen moeten daarvoor worden gekapt.

Op **5 februari 2023** werd het gebied bezocht door mij samen met ir. A. Meijer, voorzitter en senior dassenonderzoeker van de Stichting Dassenwerkgroep Utrecht & 't Gooi. Hierover is gerapporteerd door de SNLG op **8 februari 2023** aan de raadsleden, burgemeester en wethouders en de griffie van de gemeente Gooise Meren en aan geïnteresseerden in natuur en landschap van het Gooi met als onderwerp << reactie SNLG op ontbreken van een integraal en doordacht ecologisch beleid van de gemeente Gooise Meren, ongeacht lopende procedures, brandbrief, zie onder meer Concept nota uitgangspunten Nota Naarderbos, Speelpark Oud Valkeveen, panelen langs A1 etc., etc.>>

Citaat met betrekking tot de natuurcorridor langs de A1:

*<< Overigens vormt de brede bosstrook langs de A1 langs het Naarderbos een robuuste natuurverbinding, een corridor tussen de bossen van het Gooi waaronder de Eiken-haagbeukbossen, c.q. essen en zwarte elzenbossen bij Oud Valkeveen aan de noordkant van de A1 en en de Keverdijksche Overscheense Polder eveneens aan de noordzijde van de A1, en ten tweede resp. met de moerasbossen rond het Naardermeer aan de zuidwestzijde van de A1. In deze robuuste natuurverbinding werd op **5 februari** langs de A1 een dassenburcht bezocht, die aangeeft dat deze corridor als verbinding tussen de bossen bij Oud Valkeveen en het Naarderbos en verderop het Naardermeer functioneert. Het op 5 februari onderzochte noordwestelijke deel van het Naarderbos en ook het bos in deze corridor is niet vergelijkbaar met de eiken-berkenbossen op de hogere, schrale zandgronden van het Gooi. Je kunt het maar een keer verpesten.*

Winst- en verlies waarschuwing. Momenteel is er het plan op hoog bestuurlijk raadsniveau in Gooise Meren, om juist die corridor op te offeren en de betreffende bossen om te zagen en te vellen om daarvoor in de plaats een hoge grondwal aan te leggen om de absoluut, enorme geluidsoverlast voor de bewoners van deze nieuwbouw villa's te verminderen. Dit "moet" een kilometerlange wal worden, ontbost, en voorzien van zonnepanelen. **Dit betekent een nog verdere versnippering en ontkoppeling van de natuur rond het Naardermeer ten zuidwesten en de Naardermeent ten noordoosten van de A1.**

Deze verdere versnippering staat haaks op de talloze miljoenen euro's kostende natuurbruggen die in het Gooi zijn aangelegd vanaf de 70er jaren over de A1 en de A27 etc. om natuurgebieden met elkaar te verbinden. Wat met de ene bestuurlijke hand gegeven wordt, wordt met de andere hand ongedaan gemaakt.

Hierbij wordt opgemerkt dat in de zestiger jaren de A1 is verlegd "om de noord" om de gemeenten Bussum en Naarden te ontlasten van het toen door hun bebouwde kommen voortrazende autoverkeer. Iedere burgemeester, wethouder, raadslid en ambtenaar wist dat je dan niet pal naast

die omgelegde A1 opnieuw een woonwijk moet willen bouwen. Dat is toch gebeurd. En nu maakt het Bevoegde gezag voor de tweede keer dezelfde bestuurlijke vergissing. En met reclametaal wordt dat dan begeleid en wordt de aandacht van de burger hiervan afgeleid..

Vergelijkt men de in de eerste alinea beschreven situatie met de “mix van planologisch jargon en reclametaal” in de meegestuurde nota van uitgangspunten van december 2022, dan munten die teksten uit door nietszeggendheid en loze, ongedefinieerde begrippen en niet te verifiëren beweringen. De stellers van dergelijke rapporten kennen het gebied niet en hebben dit met een zekerheid grenzende waarschijnlijkheid nooit bezocht of onderzocht, of op zich laten inwerken. Waar geschreven wordt over de Omgevingsvisie van Gooise Meren, dan is dat onzinnig. Deze is voorwerp van ernstige bedenkingen en vragen binnen de raad. Op 11 januari 2023 was ondergetekende (P. Bogaers) aanwezig bij een avondvullende vergadering van de raadscommissie die zich hierover buigt. De inmiddels opgestelde tekst werd aangeduid als een ‘Bijbel’ dan weer door anderen als een “telefoonboek” met ronkende teksten. Niemand van de raad heeft zicht gekregen op de wezenlijke kenmerken en waarden van natuur en landschap binnen de grenzen van de gemeente Gooise Meren ook niet in relatie tot zijn buurgemeenten. Het is knoeiwerk, duur betaald.

Hetzelfde geldt voor de concept nota.

Gooise Meren heeft geen ecologisch geschoolde kracht in huis, geen wethouder die werkelijk de ecologische biologische materie beheerst en niemand, ook geen ambtenaar, die toezicht houdt in ecologisch opzicht op alle gemeentelijke plannen over welk deelgebied dan ook. (...)>>

Nota Bene

Op deze brief van 8 februari 2023 volgde geen enkele reactie van partijen die zich met deze problematiek verbonden zouden moeten voelen. Alleen van dhr. Max de Goede van de politieke Partij voor Leefomgeving en Klimaat (PLEK) volgde een instemmend bericht.

In het kader van de verkiezingen van 15 maart 2023 voor Provinciale Staten kwam er van de kant van PLEK en de Partij voor de Dieren (c.s. van de Provincie Noord-Holland) aandacht voor dit magistraal achteruitschrijdend inzicht van de gemeente Gooise Meren. Op zaterdagochtend 10 maart 2023 vond er een levendige en enthousiast bezochte manifestatie plaats bij het Naarderwoonbos aan de voet van de natuurverbinding. Zie De Gooi- en Eemlander van maandag 13 maart 2023, het uitvoerige en beargumenteerde artikel van journalist ; „**Actie “Hoe gek ben je als je massaal bomen kapt voor een geluidswal met zonnepanelen?”**”

SNLG was een van de deelnemende organisaties. Het woord werd namens de SNLG gevoerd door bestuurslid , bioloog en oud docent. Zie het volgende citaat uit de G & E:

„ Bondgenoten

(kandidaat Statenlid PvdD Noord-Holland) onderstreept dat er zoveel andere, goedkopere manieren zijn om de geluidsoverlast terug te dringen. „ Denk bijvoorbeeld aan minder hard rijden op de snelweg. Bomen zijn onze bondgenoten! Die moeten we niet kappen!”

Grote zorgen over de ontwikkelingen in het gebied leven ook bij de Stichting Natuur en Landschap het Gooi, eveneens aanwezig tijdens het protest. Bestuurslid : „ Deze bosstrook waar we nu staan is

een robuuste natuurverbinding voor verschillende vogels en insecten maar ook voor reeën, de boommarter, de bunzing, en de eekhoorn.”

Hij schetst de corridor tussen de bossen van het Gooi met Oud Valkeveen aan de oostkant en het jonge Naarderbos aan de west- en noordkant. En noemt ook de kwetsbare maar cruciale connectie met verder gelegen natuurgebieden, „ Nu ligt er dus het plan van Gooise Meren om juist deze corridor op te offeren door hier alles om te zagen en daarvoor in de plaats een hoge grondwal aan te leggen. Dit betekent een nog verdere versnippering en ontkoppeling van de natuur ten oosten en ten westen ervan. Dit is goed geld naar kwaad geld gooien, om maar eens een mooi oud gezegde te gebruiken. Herstel van de corridors, het plaatsen van natuurbruggen elders in de regio heeft miljoenen gekost. Hier is dat nog te voorkomen.” [einde artikel].

Op **donderdag 9 februari 2023** volgde er een interessante reactie op de brief van SNLG van 8 februari:

„ Geachte heer,

Met interesse uw verhaal gelezen. Het lijkt mij ook een enorme ecologische ingreep om er een wal te plaatsen i.p.v. een scherm. De kaalslag is enorm en de grondlaag bovendien (licht)vervuild. Bovendien heeft de aanvoer van de grond door vrachtwagens ook een grote negatieve co2 footprint. Stikstoftoets, flora- en fauna onderzoek, ruimtelijke onderbouwing e.d. zullen toch een show-stopper blijken en alle tijd, energie en geld aan burgerparticipatie, ingehuurde adviesbureaus zal weggegooid gemeenschapsgeld blijken. [...]

Mvgr. B. M. “

Slot:

Steeds meer blijkt hoe ondoordacht dit plan is tot vernietiging van de bestaande natuurcorridor.

Alleen al het bezoek aan de natuurverbinding op 13 maart leert, hoe groot de vervuiling is door de *enorme* verkeersstromen over de A1 ten koste van natuur, flora en fauna en voor mensen. Het gaat daarbij niet alleen over de grote geluidsoverlast aan weerszijden van de A1, maar niemand heeft o.i. ook maar gedacht aan de *giga* fijnstofhinder en hinder door stikstofuitstoot door dit verkeer op de naaste omgeving c.q. Gooimeer. Het te kappen bos dient als stofopvang en stoffilter ook voor het pal ernaast gelegen Gooimeer. Dit is een beschermd natuurgebied, nota bene **Natura 2000-gebied** en naar begrepen wordt ook UNESCO-gebied.

En wat te denken van de aan te leggen zonnepanelen op deze aan te leggen grondwal van 40 meter breed en 10 meter hoog? Elke dag kunnen vele glazenwassers aan de slag om de **‘zwarte stofneerslag’**, afkomstig van het wegverkeer van de panelen af te spoelen om het functioneren van deze “Zonne”-panelen ook maar mogelijk te maken. Dit plan onderstreept de bevinding van onze stichting: ***De Wet natuurbescherming beschermt de natuur niet.***
Steun ons werk.

P. Bogaers, secretaris en vice-voorzitter SNLG,

Vervolg van de tekst van de beschouwing van pagina 17.

Nu duidelijk is, dat de corridor wordt gebruikt door de das en door ander zoogdieren (waaronder ree) wordt inhoudelijk ingegaan op de Quick scan van Royal Haskoning DHV, paragraaf 5.5 en met name paragraaf 5.5.5.2 Grondgebonden zoogdieren op pagina 46 e.v. Zie voor de tekst **kader 7.**

De tekst van deze beschouwing wordt voortgezet op pagina 43.

Kader 7 paragraaf 5.5.5.2 Grondgebonden zoogdieren (uit paragraaf 5.5 Quick scan van Royal Haskoning DHV)

In de quick scan 2021 is geconcludeerd dat er in de omgeving van het destijds onderzochte plangebied mogelijk verblijfplaatsen van steenmarter aanwezig zijn.

Uit de geraadpleegde verspreidingsgegevens van de NDFF blijkt dat in de omgeving van het plangebied waarnemingen bekend zijn van: bever, boommarter, das, eekhoorn, hermelijn, otter, steenmarter en wezel.

Voor al deze soorten geldt dat deze zijn beschermd onder de Wnb en niet opzettelijk mogen worden verstoord of gedood. Ook van de aardmuis, bosmuis, dwergmuis, egel, haas, huisspitsmuis, konijn, ree, rosse woelmuis, veldmuis, vos en woelrat zijn in de geraadpleegde gegevens van de NDFF waarnemingen bekend. Tijdens het veldbezoek zijn konijnen (en konijnenholen) en een ree waargenomen. Voor deze soorten geldt dat deze zijn vrijgesteld in de provincie Noord-Holland. Voor deze soorten geldt wel dealgemene zorgplicht, zie bijlage 1.

Bever

Bevers komen voornamelijk voor langs beken, rivieren, meren en in moerassen. Hierbij is de aanwezigheid van bossen op de oevers een vereiste. Bevers leven solitair of in een kleine familie en hebben een territorium van 100 meter tot 3 kilometer langs waterlopen.

Figuur 29: Impressie oevergebied (oosten plangebied) met wilgen en riet

Wanneer er een geringe diversiteit in voedsel is kan het territorium groter zijn. De bever bouwt zijn burcht langs oevers¹¹.

Mogelijk voorkomen bever

Door de aanwezigheid van water (het Gooimeer) en zachthout op de oevers vormt het plangebied potentieel geschikt leefgebied voor de bever (zie Figuur 29). Echter is er in de omgeving van het plangebied **slechts 1 waarneming van bever (uit 2021) bekend**. Daarnaast zijn **tijdens het veldbezoek geen burchten en/of sporen (vraatsporen/loopsporen/mestsporen) in en rondom het plangebied waargenomen**. Aanwezigheid van bever in het plangebied is daarom op voorhand uitgesloten.

Effectbeoordeling bever

Het voorkomen van bever in het plangebied wordt uitgesloten, hierdoor wordt een effect op bever door de ingreep uitgesloten.

Conclusie bever

Het voorkomen van bever in het plangebied wordt uitgesloten. Het overtreden van een verbodsbepaling uit de Wnb ten aanzien van bever wordt daarom uitgesloten.

Boommarter

Boommarters leven bij voorkeur in bossen. In Nederland komt boommarter in allerlei typen bos voor.

Boommarters kiezen hun rustplaatsen vaak in boomholten (> 5 cm), konijnen-, vossen of **dassenholen**, tussen boomwortels of onder takkenbossen. Nesten zitten vaak in oude spechten- of eekhoornholten, regelmatig in inrottingsholten en soms in gebouwen die in of aan de rand van het bos staan. Boommarters maken meestal niet zelf een hol maar passen een bestaand nest aan. Zijn eten bestaat uit insecten (waaronder hommels- en wespenbroed), vogels en eieren, kleine zoogdieren (van muis tot konijn) en aas en af en toe een eekhoorn. In de nazomer en herfst eet de boommarter veel bessen en vruchten¹².

¹¹ <https://www.zoogdierverseniging.nl/zoogdiersoorten/bever>

¹² <https://www.zoogdierverseniging.nl/zoogdiersoorten/boommarter>

Figuur 30: Inrottingsholte mogelijke verblijfplaats boommarter

Mogelijk voorkomen boommarter

In een boom in het oostelijk deel van het plangebied is een holte aangetroffen die door boommarter als voortplantings- en/of verblijfplaats gebruikt kan worden. De boomholte wordt in Figuur 30 afgebeeld. **Tijdens het veldbezoek voor de quick scan heeft geen dekkende inspectie van inrottings- en/of spechtenholtes in de bomen plaatsgevonden. Hierdoor is niet uitgesloten dat er meerdere mogelijke voortplantings- en/of verblijfplaatsen voor boommarter in het plangebied aanwezig zijn.** Het plangebied kan fungeren als voortplantings- en/of verblijfplaats voor boommarter. Het voorkomen van boommarter in het plangebied wordt niet op voorhand uitgesloten.

Effectbeoordeling boommarter

Wanneer bomen met mogelijke voortplantings- en/of verblijfplaatsen voor boommarter (zoals Figuur 30) worden gekapt gaat er mogelijk essentieel leefgebied van de boommarter verloren.

Conclusie boommarter

De voorgenomen ingreep leidt mogelijk tot vernietiging van essentieel leefgebied van boommarter. Het overtreden van een verbodsbepaling uit de Wnb ten aanzien van boommarter wordt niet uitgesloten. **Nader onderzoek naar het mogelijk gebruik van het plangebied door deze soort is noodzakelijk.**

Bunzing, wezel en hermelijn

Bunzing heeft een voorkeur voor kleinschalig landschap met houtwallen, greppels en sloten met overhangende vegetatie, ook dorpen en buitenwijken van steden vormen geschikt leefgebied. De omvang van het leefgebied varieert van tien tot soms enkele duizenden hectares, afhankelijk van het voedselaanbod.

Als dagrustplaats worden voornamelijk bestaande holen gebruikt, zoals konijnenholten en holen van bijvoorbeeld muskusrat. Ook takken- en steenhopen, duikers en rommelschuurtjes worden als dagrustplaats. In de winter zoeken bunzings vaak warmere plekken op, zoals hooi- en stobalen¹³.

¹³ <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/bunzing>

Wezel en hermelijn zijn niet kieskeurig in hun leefgebied. Ze komen voornamelijk voor in open, droge natuur en cultuurlandschap maar verder in veel verschillende biotopen (zoals bossen, duinen, wei- en akkerland). Wezel meestal in droger gebied dan hermelijn. Ze zoeken graag dekking op, bijvoorbeeld bij bosschages, houtstapels of heggen. Ze bewonen vaak oude hopen van muizen, ratten en konijnen. Goede schuilmogelijkheden en de aanwezigheid van voldoende geschikt voedsel (waar woelmuizen ontbreken, ontbreekt ook de wezel) zijn de enige eisen die wezel en hermelijn aan de omgeving stellen¹⁴.

Mogelijk voorkomen bunzing, wezel en hermelijn

Het plangebied vormt een geschikt leefgebied voor zowel bunzing, wezel als hermelijn. In het bosgebied ten westen van de onderdoorgang zijn, in de bestaande grondwal, konijnenholten waargenomen (Figuur 31), welke kunnen dienen als verblijfplaats voor deze soorten. Ook de takkenhopen en dichte struwelen bieden mogelijkheden als dekking en verblijfplaats voor bunzing en wezel (Figuur 31 en 32). Hierdoor wordt het plangebied als verblijfplaats voor bunzing, wezel en hermelijn niet uitgesloten.

Effectbeoordeling bunzing, wezel en hermelijn

Wanneer de konijnenholten worden vernietigd en takkenhopen en dichte struwelen worden verwijderd gaat er mogelijk essentieel leefgebied van de bunzing, wezel en/hermelijn verloren.

Conclusie bunzing, wezel en hermelijn

De voorgenomen ingreep leidt mogelijk tot vernietiging van essentieel leefgebied van bunzing, wezel en/of hermelijn. Het overtreden van een verbodsbepaling uit de Wnb ten aanzien van bunzing, wezel en/of hermelijn wordt niet uitgesloten. Nader onderzoek naar het mogelijk gebruik van het plangebied door deze soorten is noodzakelijk.

Figuur 31:

Figuur 31: Holen in de bestaande grondwal (links) en dicht struweel langs de Rijksweg A1 (rechts)

Das

Das is een soort van kleinschalige landschappen met graslanden, akkers en boomgaarden als voedselgebied. Dassen geven de voorkeur aan hoog en droog gelegen woonplaatsen. De afstand naar grazige beekdalen, rivieruiterwaarden of andere voedselgebieden mag niet te groot zijn. Het landschap moet voldoende dekking en voldoende voedselaanbod bieden en, als het even kan, zo weinig mogelijk verstoring. Dassen leven in uitgebreide zelf gegraven holenstelsels, ook wel burchten genoemd. Deze burchten liggen in bosranden, houtwallen, brede heggen, in hoog liggend terrein of op hellingen en altijd in de buurt van gras- en akkerland en water¹⁵.

¹⁴ <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/wezel>

¹⁵ <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/das>

Mogelijk voorkomen das

Tijdens het veldbezoek zijn er geen dassenburchten waargenomen. De aanwezigheid van vaste voortplantings- en/of verblijfplaatsen van das wordt daarom uitgesloten. Wel is er in en rondom het plangebied foerageergebied aanwezig. In het recreatiegebied Oud Valkeveen, circa 3 kilometer ten oosten van het plangebied, zijn in de geraadpleegde verspreidingsgegevens van de NDFF waarnemingen van das bekend. Het is mogelijk dat dassen incidenteel gebruik maken van het plangebied om te foerageren. Van essentieel foerageergebied is geen sprake, omdat er in de wijde omgeving voldoende foerageergebied aanwezig is. Gezien voorgaand wordt het plangebied als voortplantings- en/of verblijfplaats en/of essentieel foerageergebied voor dassen uitgesloten.

Effectbeoordeling das

Het voorkomen van das in het plangebied wordt uitgesloten, hierdoor wordt een effect op das door de ingreep uitgesloten.

Conclusie das

Het voorkomen van das in het plangebied wordt uitgesloten. Het overtreden van een verbodsbepaling uit de Wnb ten aanzien van das wordt daarom uitgesloten.

Eekhoorn

Eekhoorn is een echte boombewoner. De soort komt voornamelijk voor in bossen, maar ook in tuinen, parken en houtwallen in de buurt van bos. Wanneer genoeg voedsel beschikbaar is komt eekhoorn ook voor in bebouwd gebied¹⁶.

Mogelijk voorkomen eekhoorn

In het plangebied zijn voldoende voedselbomen voor eekhoorn aanwezig en staat het in verbinding met andere bos- en parkachtige gebieden (geschikt leefgebied voor eekhoorn). Tijdens het veldbezoek is er geen eekhoorn of eekhoornnest waargenomen. **Hierdoor wordt de aanwezigheid van eekhoorn in het plangebied (op dit moment) uitgesloten.**

Effectbeoordeling eekhoorn

Het voorkomen van eekhoorn in het plangebied wordt op dit moment uitgesloten. **Echter, door de geschiktheid van het plangebied en bekende populaties in de omgeving, kan vestiging in het plangebied in de toekomst voorkomen.**

Conclusie eekhoorn

Het voorkomen van eekhoorn in het plangebied wordt **op dit moment** uitgesloten. **Wel is het plangebied geschikt als leefgebied en zijn er bekende populaties in de omgeving. Hierdoor wordt geadviseerd om gedurende de veldbezoeken voor de uit te voeren nadere onderzoeken de aanwezigheid van eekhoorn(nesten) te monitoren.**

16 <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/eekhoorn>

Steenmarter

De steenmarter komt vooral voor in parklandschap, maar ook in volkomen bosloze gebieden. Hij is vooral te vinden in de nabijheid van dorpen en boerderijen en tegenwoordig zelfs in grote steden (de steenmarter is een 'cultuurvolger'). Hij heeft een voorkeur voor gebieden met kleinschalige landbouw, met oude schuren, heggen en geriefhoutbosjes. Daarbij is de aanwezigheid van elementen zoals groenstroken, heggen, bosjes, greppels en bermen van belang, omdat de steenmarter daar zijn voedsel zoekt. De steenmarter is een nachtdier dat van zonsondergang tot zonsopgang actief is. De steenmarter eet zowel plantaardig als dierlijk voedsel. De steenmarter heeft binnen zijn leefgebied soms wel tientallen schuilplaatsen, die hij echter niet allemaal even frequent gebruikt. Dit kunnen bijvoorbeeld boomholtes, takkenhopen, dichte struwelen, zolders of kruipruimtes zijn¹⁷.

Figuur 32: Houtafval en takkenhopen (links) en takkenrillen (rechts)

Mogelijk voorkomen steenmarter

Het plangebied vormt geschikt leefgebied voor de steenmarter. De steenmarter is niet heel kritisch in zijn leefgebied en kan op veel verschillende plekken worden aangetroffen. De boomholte (Figuur 30) takkenhopen, dichte struwelen en bermen (Figuur 31 en 32) in het plangebied kunnen als foerageergebied en verblijfplaats worden gebruikt door de steenmarter. Aanwezigheid van steenmarter in het plangebied is daarom op voorhand niet uitgesloten.

Effectbeoordeling steenmarter

Wanneer de takkenhopen en dichte struwelen worden verwijderd gaat er mogelijk essentieel leefgebied van de steenmarter verloren.

Conclusie steenmarter

De voorgenomen ingreep leidt mogelijk tot vernietiging van essentieel leefgebied van steenmarter.

Het

overtreden van een verbodsbepaling uit de Wnb ten aanzien van steenmarter wordt niet uitgesloten.

Nader onderzoek naar het mogelijk gebruik van het plangebied door deze soort is noodzakelijk.

Otter

De otter leeft in schoon en zoet water, waar voldoende voedsel, dekking en rust is. Overdag verblijft de otter in een dagrustplaats die zich bevindt op oevers in dichte oevervegetaties (o.a. riet), struwelen en bosschages, maar ook in kunstmatige holten. De otters maken hierbij gebruik van boomstronken en wortelstelsels, oude hopen van bijvoorbeeld muskusratten of konijnen, constructies van takken en modder gemaakt door bevers, nissen onder bruggen of betonpijpen. De plek kan per dag verschillen¹⁸.

Mogelijk voorkomen otter

¹⁷ <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/steenmarter>

¹⁸ <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/otter>

Het plangebied grenst in het oosten aan visrijk water (het Gooimeer), waar de otter mogelijk foerageert. Het oevergebied is dichtbegroeid met riet en er zijn struwelen en wilgen aanwezig. **Ook is het oevergebied vrij van verstoring door mensen (en honden).** Het geluid van wegverkeer vanaf de A1 heeft geen verstoringseffect voor otter. Door het voorkomen in de omgeving en de geschiktheid van het oostelijk deel van het plangebied kan het voorkomen van otter daar niet worden uitgesloten.

Effectbeoordeling otter

Wanneer de dichte struwelen en wilgen in het plangebied worden gekapt wordt er mogelijk essentieel leefgebied van otter vernietigd.

Conclusie otter

De voorgenomen ingreep leidt mogelijk tot vernietiging van essentieel leefgebied van otter. Het overtreden van een verbodsbepaling uit de Wnb ten aanzien van otter wordt niet uitgesloten. Nader onderzoek naar het mogelijk gebruik van het plangebied door deze soort is noodzakelijk.

Andere (vrijgestelde) soorten

Voor **aardmuis, bosmuis, dwergmuis, egel, haas, huisspitsmuis, konijn, ree, rosse woelmuis, veldmuis, vos en woelrat** geldt dat deze allen mogelijk voorkomen in het plangebied. Tijdens het veldbezoek zijn er konijnen en konijnenholen in het plangebied waargenomen.

Effectbeoordeling vrijgestelde soorten

Wanneer de holen worden vernietigd en houtopstanden worden gekapt wordt niet uitgesloten dat er

leefgebied van konijn en andere van voornoemde soorten wordt vernietigd.

Conclusie vrijgestelde soorten

Bij vernietiging van leefgebied voor deze soorten is nog er voldoende leefgebied in de nabije omgeving van het plangebied, derhalve zijn er geen negatieve effecten ten aanzien van de instandhouding van deze soorten. Wel geldt voor deze soorten ten alle tijden de algemene zorgplicht (zie bijlage 1).

Conclusie grondgebonden zoogdieren

De ingreep leidt mogelijk tot vernietiging van essentieel leefgebied van boommarter, bunzing, hermelijn, steenmarter en wezel. Een overtreding van een verbodsbepaling uit de Wnb ten aanzien van deze soorten grondgebonden zoogdieren wordt niet uitgesloten. Nader onderzoek voor deze soorten is noodzakelijk.

Voor aardmuis, bosmuis, dwergmuis, egel, haas, huisspitsmuis, konijn, ree, rosse woelmuis, veldmuis, vos en woelrat geldt een vrijstelling in de provincie Noord-Holland, hierdoor is aanvullend onderzoek en/of een ontheffing in het kader van de Wnb niet aan de orde. Wel geldt voor deze soorten te allen tijde de algemene zorgplicht (zie Bijlage 1)

5.5.5.3 Vleermuizen

In de quick scan 2021 is geconcludeerd dat er in de omgeving van het destijds onderzochte plangebied mogelijk verblijfplaatsen van boombewonende vleermuissoorten aanwezig zijn. Ook is er geconcludeerd dat de tunnel van het Zuiderzeepad onder de A1 mogelijk een essentiële vliegroute voor vleermuizen vormt.

Uit de geraadpleegde verspreidingsgegevens van de NDFF blijkt dat in en rondom het plangebied waarnemingen bekend zijn van gewone dwergvleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis. Vleermuizen maken gedurende een jaar gebruik van meerdere type verblijfplaatsen (zomer-, kraam-, paaren winterverblijfplaatsen). Ze kunnen globaal opgedeeld worden in boombewonende soorten zoals de rosse vleermuis en gebouwbewonende soorten zoals de gewone dwergvleermuis. Er zijn ook soorten die zowel gebouwen als bomen bewonen, zoals ruige dwergvleermuis. Vleermuizen foerageren over het algemeen boven windluwe plaatsen zoals tuinen en langs bosranden. **Om van de verblijfplaats naar foerageergebied te komen (en andersom) wordt gebruikt gemaakt van min of meer vaste vliegroutes die bestaan uit**

lijnvormige elementen zoals bomenrijen en watergangen, maar ook tunnels. Afhankelijk van weersomstandigheden en beschikbaarheid kan gebruik van vliegroutes in tijd en ruimte worden afgewisseld.

Mogelijk voorkomen vleermuizen

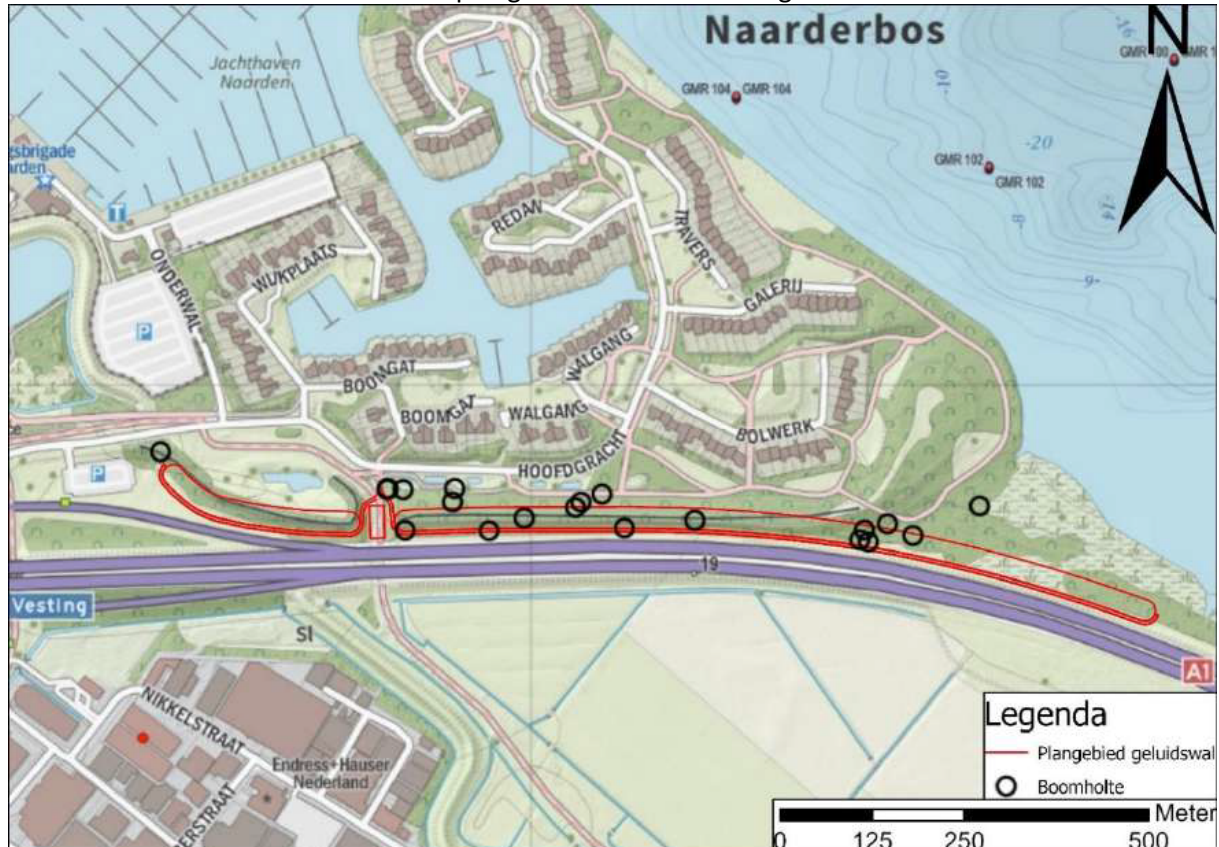
Gebouwen

In het plangebied (en de omgeving daarvan) zijn geen gebouwen aanwezig. Aanwezigheid van vaste voortplantings- en/of verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen in het plangebied kan dan ook op voorhand worden uitgesloten.

Bomen

In het plangebied zijn bomen aanwezig welke mogelijk kunnen worden gebruikt als vaste voortplantings- en/of verblijfplaats voor vleermuizen. In de het plangebied zijn bomen welke kieren, scheuren en holtes bevatten die gebruikt kunnen worden door vleermuizen (zie Figuur 33). **Tijdens het veldbezoek voor de quick scan heeft geen dekkende inspectie van kieren, scheuren en holtes in de bomen plaatsgevonden.**

Hierdoor is het mogelijke dat er vaste voortplantings- en/of verblijfplaatsen voor boombewonende vleermuizen in het plangebied aanwezig zijn. Vaste voortplantings- en/of verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen in het plangebied worden niet uitgesloten.

Figuur 33: Kaart met scheuren, kieren en holtes in bomen tijdens het oriënterend veldbezoek

Foerageergebied en vliegroutes

In het plangebied is tevens foerageergebied, in vorm van bosranden, voor vleermuizen aanwezig.

Ook

kunnen lijnvormige structuren (bijvoorbeeld bosranden en de tunnel onder de A1) door vleermuizen als vliegroutes worden gebruikt.

Effectbeoordeling vleermuizen

Wanneer de bomen in het plangebied gekapt worden mogelijk vaste voortplantings- en/of verblijfplaatsen, foerageergebied en vliegroutes vernietigd.

Conclusie vleermuizen

De ingreep leidt mogelijk tot vernietiging van vaste voortplantings- en/of verblijfplaatsen van vleermuizen. Een overtreding van een verbodsbepaling uit de Wnb ten aanzien van vleermuizen wordt niet uitgesloten.

Nader onderzoek naar vleermuizen dient uitgevoerd te worden om vast te stellen of vaste voortplantings- en/of verblijfplaatsen, essentieel foerageergebied en/of vliegroutes voorkomen.

Voortzetting van de tekst van de beschouwing van pagina 34

3. Slotbeschouwing

Nu kan er een analyse worden gemaakt van deze paragrafen teneinde deze te beoordelen op innerlijke consistentie en het voorkomen van hiaten, vaagheden, ongerijmde wendingen en tegenstrijdigheden op het niveau van de relevante bijzonderheden. Vraag is hierbij: is er sprake van een positieve overtuigingskracht (P.O.K.-toets) van dit rapport van Royal Haskoning DHV?

Mijn antwoord op deze vraag is nee.

Argumenten daarvoor zijn de volgende:

1. De auteur Nijland, tevens onderzoeker in deze zaak, gebruikt ten aanzien van de Das argumenten tot afwijzing van die bij andere door hem, besproken diersoorten tot een andere conclusie leiden.

Zo stelt hij bij effectbeoordeling das:

“Effectbeoordeling das

Tijdens het veldbezoek zijn er geen dassenburchten waargenomen. De aanwezigheid van vaste voortplantings- en/of verblijfplaatsen van das wordt daarom uitgesloten Het voorkomen van das in het plangebied wordt uitgesloten, hierdoor wordt een effect op das door de ingreep uitgesloten.

Conclusie das

Het voorkomen van das in het plangebied wordt uitgesloten. Het overtreden van een verbodsbepaling uit de Wnb ten aanzien van das wordt daarom uitgesloten.”

Bij eekhoorn, waarvan hij de aanwezigheid in de corridor eveneens heeft uitgesloten, neemt hij een incongruent, ander standpunt in, terwijl hij het volgende dan- uit het ongerijmde - meedeelt:

“In het plangebied zijn voldoende voedselbomen voor eekhoorn aanwezig en staat het in verbinding met andere bos- en parkachtige gebieden (geschikt leefgebied voor eekhoorn). Tijdens het veldbezoek is er geen eekhoorn of eekhoornnest waargenomen. Hierdoor wordt de aanwezigheid van eekhoorn in het plangebied (op dit moment) uitgesloten.

Effectbeoordeling eekhoorn

Het voorkomen van eekhoorn in het plangebied wordt op dit moment uitgesloten. Echter, door de geschiktheid van het plangebied en bekende populaties in de omgeving, kan vestiging in het plangebied in de toekomst voorkomen.

Conclusie eekhoorn

Het voorkomen van eekhoorn in het plangebied wordt op dit moment uitgesloten. Wel is het plangebied geschikt als leefgebied en zijn er bekende populaties in de omgeving. Hierdoor wordt geadviseerd om gedurende de veldbezoeken voor de uit te voeren nadere onderzoeken de aanwezigheid van eekhoorn(nesten) te monitoren.”

Met andere woorden: hij voegt in deze redenering op basis van willekeur het tussenvoegsel “op dit moment” toe.

2. Verder valt op, dat auteur Nijland bij Das uitgaat van zijn mededeling
“Tijdens het veldbezoek zijn er geen dassenburchten waargenomen. De aanwezigheid van vaste voortplantings- en/of verblijfplaatsen van das wordt daarom uitgesloten”

Echter ook bij Das erkent Nijland, dat evenals bij Eekhoorn dat er in de omgeving waarnemingen van Das bekend zijn, letterlijk zegt hij: *“In het recreatiegebied Oud Valkeveen, circa 3 kilometer ten oosten van het plangebied, zijn in de geraadpleegde verspreidingsgegevens van de NDFF waarnemingen van das bekend.”*

Wat Nijland niet doet, is contact opnemen met de autoriteit op het gebied van dassen, de Stichting Dassenwerkgroep Utrecht & t Gooi en met Staatsbosbeheer, bij wie al ruim twaalf jaar bekend is, dat er in Oud Valkeveen een grote, vitale dassenburcht aanwezig is met elk jaar jongen, die grenzen aan de territoria van andere dassenclans. Deze clans vormen elk een dassenpopulatie van de Das.

3. Geenszins kan Nijland volhouden dat de corridor er niet toe doet met als argument:
“Van essentieel foerageergebied is geen sprake, omdat er in de wijde omgeving voldoende foerageergebied aanwezig is. Gezien voorgaand wordt het plangebied als voortplantings- en/of verblijfplaats en/of essentieel foerageergebied voor dassen uitgesloten.”

4. In geen enkel opzicht heeft Nijland ook maar een poging gedaan of de moeite genomen de omvang van het territorium van de Oud Valkeveenclan te bepalen en deze af te grenzen van territoria van naburige clans.
5. Evenmin heeft hij zich gerealiseerd dat de corridor een onmisbare verbinding ten noorden van de A1 vormt voor de dassen om te kunnen migreren naar gebieden aan weerszijden van deze corridor. Daarmee veroorzaakt zijn rapport een forse en onherroepelijke inbreuk op het areaal van de Dassen populaties in Noord-Holland en de verbindingswegen van deze populaties met de populaties in het Gooi en de Utrechtse heuvelrug.
6. Het is duidelijk dat auteur Nijland net zo min zeker is van de betekenis van het plangebied en daarmee deze corridor voor de andere diersoorten dan Eekhoorn die hij bespreekt. Zijn waarnemingen zijn telkenmale niet compleet.

Voorbeeld 1: **boomarter**

*“In een boom in het oostelijk deel van het plangebied is een holte aangetroffen die door boomarter als voortplantings- en/of verblijfplaats gebruikt kan worden. De boomholte wordt in Figuur 30 afgebeeld. **Tijdens het veldbezoek voor de quick scan heeft geen dekkende inspectie van inrottings- en/of spechtenholtes in de bomen plaatsgevonden. Hierdoor is niet uitgesloten dat er meerdere mogelijke voortplantings- en/of verblijfplaatsen voor boomarter in het plangebied aanwezig zijn.**”*

Voorbeeld 2: **Vleermuizen**

“Bomen

*In het plangebied zijn bomen aanwezig welke mogelijk kunnen worden gebruikt als vaste voortplantingsplaatsen en/of verblijfplaats voor vleermuizen. In de het plangebied zijn bomen welke kieren, scheuren en holtes bevatten die gebruikt kunnen worden door vleermuizen (zie Figuur 33). **Tijdens het veldbezoek voor de quick scan heeft geen dekkende inspectie van kieren, scheuren en holtes in de bomen plaatsgevonden.**”*

4. Conclusie

Geenszins kan worden geoordeeld, dat Royal Haskoning DHV onbevangen en onbevooroordeeld dit rapport heeft opgesteld.. Op onjuiste gronden wordt ten onrechte onderscheid tussen diverse grondgebonden zoogdieren gemaakt. Hier is sprake van niet op feiten gebaseerd onderscheid naar diersoort.

Royal Haskoning DHV begrijpt ook niet dat al deze diersoorten, in onderling verband beschouwd, behoren tot het gezamenlijke ecosysteem. Royal Haskoning DHV beschadigt daardoor een correcte besluitvorming ten nadele van natuur, landschap en milieu.

Bussum, Gooise Meren, vrijdag 26 mei 2023

Mr. Drs. P. B. Ph. M. Bogaers, bioloog, ecooloog, Oud-advocaat bestuursrecht 1986-2017
Biologisch en juridisch onderzoeker voor de SNLG
www.snlg.nl

Literatuur:

Alterra Research Instituut voor de groene ruimte, Wageningen, 2001, Handboek robuuste verbindingen, visualisaties en voorbeelden, ISBN 90 327 0314 5,

Colaris, W.J.J. ,1998, *Natuur van het Gooi, Kansen voor duurzaam behoud*,
dissertatie UvA, (490 pg's), W.J.J. Colaris, Epe 1998;

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	p. 1
2. De Haalbaarheidsstudie aanleg zonnegeluidswal Naarderwoonbos van 18 mei 2022 nader beschouwd.....	p. 15
3. Slotbeschouwing.....	p. 43
4. Conclusie.....	p. 44

Kaders

<u>Kader 1</u> SNLG betoog 11 maart 2023 bij het Naarderwoonbos, bioloog Ad Bijlard.....	p. 1
<u>Kader 2</u> brief SNLG van 8 februari 2023 aan raad, B&W en griffie van Gooise Meren over ontbrekend ecologisch beleid, c.q. Nota Naarderbos, Speelpark Oud Valkeveen, panelen langs A1 etc.....	p. 3
<u>Kader 3</u> Voorwoord door ambtenaar E. Koenen van 29 augustus 2022 bij Haalbaar- heidsstudie aanleg zonnegeluidswal Naarderwoonbos door Royal Haskoning DHV van 18 mei 2022.....	p. 7
<u>Kader 4</u> Tabel 2 uit concept Omgevingsvisie, ruimteclaims, ambities Gooise Meren 2023.....	p. 14
<u>Kader 5</u> Integrale weergave van paragraaf 5.5.3.2 en 5.5.3.3 van Haalbaarheidsstudie aanleg zonnegeluidswal Naarderwoonbos door Royal Haskoning DHV van 18 mei 2022.....	p. 15
<u>Kader 6</u> Reportage door bioloog drs. P. Bogaers van de natuurverbinding 13 maart 2023.....	p.17
<u>kader 7</u> Grondgebonden zoogdieren (paragraaf 5.5 Quick scan Royal Haskoning DHV).....	p.34
